

DE ACHTERHOEKSE Courant

DE KRANT VOOR DE ACHTERHOEK

APRIL 2023 • NUMMER 34

Samen strijdbaar:
'Wij geven niet
op, want dat doet
Litania ook niet'

Doetinchemmer ontwikkelt
spel voor spelers van
8 tot 99 jaar

4

Kitesurfer Jamie Overbeek
uit Ulft blij met
zuidwesterstorm

5

Aalten is dé locatie voor
eerste wedstrijd
NL Gravel Series

23

Lees verder op pagina 20

De Achterhoekse Courant wordt verspreid als bijlage van de weekbladen van Achterhoek Nieuws b.v.

Foto: Luuk Stam

Laatste kans!

IN MEI OPENEN WE ONZE NIEUWE SHOWROOM
en omdat we verbouwen hebben we nog diverse

**SHOWROOM
APPARATEN
VAN TOPMERKEN**

MET HOGE KORTING!

 **SCHEFFER
keukens**

GILDENWEG 1 ZELHEM
www.schefferkeukens.nl

 **NAADLOOS
ISOLEREN
DIKAT**

Constructief en luchtdicht isoleren van:

- daken } Momenteel zijn hiervoor veel subsidie
- vloeren } mogelijkheden
- gevels }

Tevens zijn wij op zoek naar personeel. Kijk hiervoor
op dikat.eu

06 53 130 240 | dikat.eu
Aalten - Lichtenvoorde

Edelsmid Robert Pieter Alofsen
gaat met pensioen.

**Spectaculaire
opheffingsuitverkoop**

50% op de hele zelfontworpen
Collectie ringen,
colliers en
oorsieraden

Robert Pieter Alofsen
Jewellery & Design
Boterstraat 7 - Bronkhorst
(0575) 45 01 96

www.alofsen.com

WOONBOULEVARD

Meubels & keukens koop je op het Polplein

Zutphen

SAMEN ONDER ÉÉN DAK

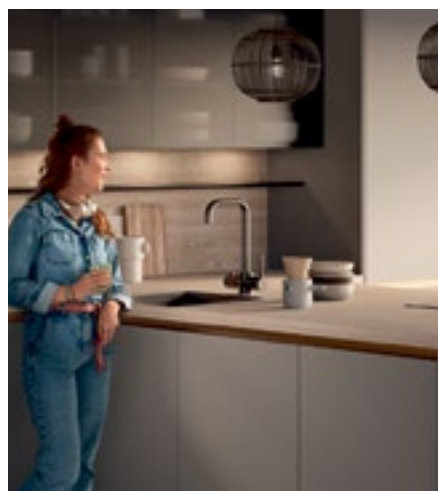
De slimste keuze!

Pronto
wonen

superkeukens
Jij maakt 'm super

VOORJAARS OPRUIMING

25% EXTRA

KORTING OP HEEL VEEL ARTIKELEN

LET OP DEZE ACTIE GELDT ENKEL IN ONZE SHOWROOM EN HET AANBOD WISSELT CONTINU

WOONBOULEVARDZUTPHEN.NL | POLLAAN 50G | ZUTPHEN

Almen/Vorden

Dichter Staring oneindige inspiratiebron voor Museum STAAL

Pien Pon is oprichter en directeur van Museum STAAL in Almen. Foto: Anke Boschloo

De kans is groot dat de naam A.C.W. Staring (1767-1840) bekend in de oren klinkt. Zeker bij mensen die ouder zijn dan 60 jaar. Zij hebben vroeger op school waarschijnlijk gedichten van hem hebben gehoord of gelezen. In het prachtige dorp Almen is een museum gewijd aan de dichter en landbouwkundige. Via hem en zijn nazaten laten zich mooie dwarsverbanden leggen met Achterhoekse thema's. De naam? Museum STAAL, een samensmelting van Staring en Almen.

Henri Bruntink

Even voorstellen voor wie het nodig heeft: De naam Staring is onlosmakelijk verbonden met de Achterhoek. Anthony Christiaan Winand Staring werd in 1767 geboren in Gendringen. Daar woonde hij niet heel lang. Hij groeide op in het Zuid-Hollandse Gouderak en Gouda. Zijn vader werd door zijn werkgever, de VOC, als scheepsuiterster uitgezonden naar Kaap de Goede Hoop in Zuid-Afrika. Zijn vrouw reisde hem enige tijd later na. De jonge Anthoni werd ondergebracht bij een oom die predikant was in Gouderak.

Rechtenstudie

De lagere en middelbare school doorliep hij in Gouda. In 1783 vertrok hij, 16 jaar oud, naar Harderwijk. De Hanzestad had een universiteit waar de jonge Staring rechten studeerde. In het Duitse Göttingen studeerde hij botanie. Die studie koos hij omdat hij goed voorbereid wilde zijn op het beheer van landgoed en kasteel De Wildenborch, tussen Lochem en Vorden. Daar waren zijn ouders, na hun verblijf in Zuid-Afrika, neergestreken. Zijn studie in de Duitse stad kon hij niet afmaken. Na het overlijden van zijn vader riep zijn moeder hem terug, zodat hij haar bij kon staan bij de exploitatie van het landgoed.

"Staring is mede-vormgever van het Achterhoekse landschap zoals we dat nu kennen", zegt grondlegger Pien Pon van Museum STAAL. "Hij had zowel oog voor de natuur als voor de mensen die er woonden en werkten." Hij liet onder meer een school bouwen op De Wildenborch. Maar met name zijn aanpak van de waterhuishouding in het gebied was bepalend voor landbouw en landschap. Via vele beken en sloten werd water in natte tijden versneld afgevoerd richting Berkel en IJssel. Hij werkte later veel samen met zijn zoon Winand Staring die wordt beschouwd als de grondlegger van de geologie in Nederland.

Beperkt oeuvre

Achter de naam Staring staat vrijwel altijd de aanduiding 'dichter'. "Zelf vond hij dat hij dat er maar zo'n beetje bij deed", zegt Pon. "Dat is vermoedelijk ook de reden dat zijn oeuvre niet heel omvangrijk is. Zijn poëzie stamt

bovendien uit de tijd van de Romantiek en die periode wordt nogal ondergewaardeerd. Toch sprak zijn werk aan. Ouderen onder ons leerden op school gedichten van Staring en de nog bekendere Nicolaas Beets."

Passend bij de Romantiek leefde Staring zich met name uit in de dichtelijke vertelkunst. Geliefde onderwerpen waren legenden, geschiedenis en natuur. Zijn stijl was gevoelig en humoristisch. Zijn bekende Jaromir-cyclus, over een theologiestudent, die avonturen beleeft in Praag, Lochem en Zutphen, is een goed voorbeeld van de vertellende dichtstijl. Andere bekend gedichten zijn *Marco* en *De Hoofdige Boer*. Naar dat laatste werk is een hotel-restaurant in het dorp Almen vernoemd. Geen wonder ook, want het begint met de regel: 'Elk weet, waar 't Almensch Kerkje staat, en kent de laan, die derwaart gaat.'

Kerk Almen

De link met Almen en met name de kerk – die tegenover Museum STAAL in het dorps hart staat – is sterk. Staring's eerste huwelijk werd er gesloten en het verhaal gaat dat hij het doopvont van de kerk heeft gered uit handen van slopers. Het vont van Bentheimer zandsteen staat tot op de dag van vandaag in de kerk. De kerk wordt met ingang van de komende zomer overigens een verlengstuk van het museum en biedt ruimte voor een tijdelijke tentoonstelling. STAAL bestaat in juni 5 jaar. Het gebouw is modern vormgegeven maar letterlijk om een bestaande woning/winkel heen gebouwd. Pien Pon wilde Almen een culturele boost geven en het dorp op de kaart zetten. De basis van het museum wordt gevormd door de geschiedenis en het werk van A.C.W. Staring en zijn familie. Die basis vormt een uitgangspunt voor het vertellen van verhalen over de regio. "We trekken het thema breder en willen onze bezoekers ook interesseren voor de regio. Maar bij elke tentoonstelling leggen we een link met Staring", zo zegt ze.

Vrijwilligers

Er zijn relikwieën van de familie te zien, net als een omvangrijke stamboom met voorouders en nazaten. Er zijn digitale presentaties en er is een bibliotheek met relevante boeken. Bijzonder is ook dat het museum wordt gerund door 60 vrijwilligers. Die proberen het de bezoekers naar de zin te maken, zoals dat volgens de spreek-

woordelijke Achterhoekse gastvrijheid hoort. Met koffie of thee, een praatje of desgewenst een heel verhaal. "Het moet hier een beetje voelen zoals *heanig an*. Even tot rust komen dus...", aldus Pon. Ze benadrukt dat een bezoek aan het museum zich prima laat combineren met een bezoek aan het dorp en een wandeling of fietstocht door de omgeving. De Berkelvallei en het nabijgelegen landgoed De Velhorst zijn de moeite waard. In de omgeving van Almen herinnert ook het een en ander aan Staring, zoals bordjes met flarden van gedichten en het befaamde Staringkoepeltje. Dit is een theekoepeltje aan de oever van de Berkel dat werd gebouwd in opdracht van een dochter van de dichter.

Wildenborch

Ook landgoed De Wildenborch - waar Staring woonde - is per fiets goed bereikbaar vanuit Almen. Het landgoed is vrij toegankelijk. Dit geldt overigens niet voor het gelijknamige kasteel, dat slechts sporadisch is geopend voor publiek. In Almen zelf is een vaartocht met een Berkelzomp een attractie. Museum STAAL richt eens per jaar een nieuwe tentoonstelling in. In de winter is het een plek voor periodieke lezingen en presentaties met verschillende thema's. Sinds 1 april is de tentoonstelling te zien met de titel *Bomen over bomen, door het museumbos de bomen zien*.

.....
www.museumstaal.nl

DE ACHTERHOEKSE Courant

Maandelijks krant voor alle inwoners van de Achterhoek.

Redactie

Ceciel Bremer (coördinator)
E-mail: dac@achterhoeknieuws.nl
Telefoon: 06-154 453 41
(Ceciel Bremer)
www.deachterhoeksecourant.nl
f De Achterhoekse Courant
i @deachterhoeksecourant

Aan dit nummer werkten mee

Remko Alberink, Feikje Breimer, Henri Bruntink, Sander Kolkman, Inez Liebe, Camiel Steverink, Luuk Stam, Rob Weeber en Eveline Zuurbier.

Fotografie

Anke Boschloo, Paul Ganse, Roel Kleinpenning, Peter Overbeek, Guido Pelgrim, Luuk Stam, Rob Weeber en Eveline Zuurbier.

Advertenties

Voor informatie en vragen over advertenties kunt u contact opnemen met Patrick Verheij. E-mail: patrick.verheij@achterhoeknieuws.nl Telefoon: 06-204 438 10

Vormgeving & Druk

Achterhoek Nieuws b.v.
Lichtenvoorde

De Achterhoekse Courant is een uitgave van Achterhoek Nieuws b.v. en verschijnt twaalf keer per jaar. In een oplage van 188.000 exemplaren wordt de krant verspreid in tien Achterhoekse gemeenten. De krant is gericht op achtergrondverhalen over inwoners of initiatieven in de Achterhoek.

Auteursrecht

Overname van artikelen (of delen ervan) uit deze uitgave is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming van de auteur. Dat geldt ook voor vermenigvuldigen, kopiëren, publiceren op internet of opslaan in een databank. De Achterhoekse Courant wordt met grote zorgvuldigheid samengesteld. Ten aanzien van de juistheid van de inhoud kan echter geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

De Achterhoekse Courant is ook te vinden op Facebook en Instagram.

De volgende editie van De Achterhoekse Courant wordt verspreid rond 17 mei 2023.

Tandprothetische praktijk J. Hoogendijk

Tandprotheticus Hoogendijk is de specialist in:

- ✓ Aanmeten en vervaardiging gebitsprothesen
- ✓ Gebitsprothese op implantaten (klikgebit)
- ✓ Repareren en aanpassen van prothesen

- ✓ Kosten worden grotendeels vergoed vanuit basisverzekering
- ✓ Geen verwijzing nodig van tandarts
- ✓ Vrijblijvend advies/second opinion

Dennenweg 28 – Doetinchem
0314 – 364363
www.tandprotheticus-jhoogendijk.nl

Doetinchem

Rob Jorna ontwikkelde het laatste anderhalf jaar het kaartspel *Onder de 10*. Een spel vol vernieuwing, gemak en spelvreugde. Nu het spel drie maanden in de (voornamelijk online-)verkoop is, wordt de volgende batch spellen besteld en wil Jorna het spel ook in de Achterhoekse winkels laten landen.

Doetinchemmer Rob Jorna met het spel *Onder de 10*.

Foto: Roel Kleinpenning

Doetinchemmer ontwikkelt kaartspel *Onder de 10*

Remko Alberink

De oorsprong van het spel vindt plaats in West-Friesland, de bakermat waar Rob en Gijs Jorna, twee van de vier bedenkers, in Enkhuizen zijn opgegroeid. Rob (30) verhuisde vanwege het volleybal bij Active Living Orion jaren geleden naar de Achterhoek. Zijn broer Gijs (33) volleybalt momenteel in Griekenland.

“Vroeger speelden we altijd spelletjes”, herinnert de jongste Jorna-telg zich lachend. “Maar omdat Gijs 2,5 jaar ouder was, won hij vaak. We speelden voetbal, tennis, en echt heel veel bord- en kaartspellen.”

Nu ze ouder zijn, wordt er nog steeds veel gekaart in huize Jorna. “Het zal anderhalf jaar geleden zijn dat we een spelletje speelden met kaarten. We verzonnen er al varianten op, met speciale eigengemaakte kaarten om het spel attractiever te maken. Het was in de coronatijd dat Gijs, mijn neef Nick Vriend, zijn vriendin Cara van Vliet en ik bijeen zaten.”

Van het een kwam het ander. “In die coronatijd hadden we natuurlijk meer tijd, dat was echt een kantelmoment, want we hadden al heel vaak geroepen dat we met dit spel iets moesten doen. Maar een stel mannen, die roepen wel vaker wat. Het was Cara die het zetje gaf en zei dat we gewoon door moesten pakken.”

De zoektocht naar de ideale spelformule begon, en toen die was gevonden, volgden de uiterlijkheden van de kaarten. “Daar is Nick als grafisch vormgever zijnde heel druk mee geweest.”

Het leverde online-overlegsessies op, wekelijkse meetings van het viertal om het

spel te perfectioneren, te realiseren en aan te bieden. “We willen er de Nederlandse variant van het spel *UNO* van maken”, legt de Doetinchemmer uit.

‘We willen er de Nederlandse variant van het spel *UNO* van maken’

Jorna haalt een spel kaarten te voorschijn en legt het spelprincipe uit. In no-time wordt het gespeeld en legt hij basis, variaties en mogelijke tactieken uit. “Het spel is geschikt voor spelers van 8 tot 99 jaar. Bij Orion spelen we het ook vaak, tijdens een Europese trip of gewoon even na de training.”

Aan alles is gedacht, daarom duurde het productieproces ook zo lang. “We hebben overwogen een spelletjesfabrikant te benaderen, maar dan hou je als bedenker slechts drie procent over en ben je alle rechten kwijt. Daarom hebben we het nu in eigen beheer uitgebracht.”

De eerste 1.250 spellen zijn in de eerste drie maanden praktisch verkocht. “Daarom bestellen we er binnenkort 2.000 stuks bij”, glundert Jorna. “We waren ook heel blij met de verkoop aan een gemeente van 480 stuks, die nam deze af voor al het personeel. Dan schiet het natuurlijk ook lekker op.”

Al spelend legt Jorna de spelprincipes uit. Het is een stuk uitdagender dan het spel ‘pesten’, maar veel makkelijker dan bij-

voorbeeld klaverjassen. Je hebt nooit meer dan vijf kaarten in de hand en kunt een gezellig babbeltje maken tijdens het spel, omdat de attentiewaarde het grootst is als je aan de beurt bent.

In het viertal is de commerciële kant er één voor Jorna. “Zo heeft iedereen zijn taak, dat hebben we ook op papier gezet. We willen later geen gedoe onderling omdat zaken onduidelijk zijn.”

Omdat Gijs als fulltime profvolleyballer in Griekenland tussen zijn trainingen overdag tijd heeft, is hij bijvoorbeeld de man die de contacten met de Poolse drukkerij heeft. Rob: “Ik heb naast het volleybal een baan bij Active Living. Ik kan moeilijk een Poolse drukker in de avonduren benaderen over de mogelijkheden en onze wensen. Dat deel is bij Gijs in goede handen.”

De komende tijd gaat Jorna in de Achterhoek de boer op, om het spel aan de man te brengen. “Ook willen we naar spelletjesbeurzen, maar de meeste daarvan zijn pas in september, dus dat is nog even geduld hebben.”

‘Laat die jongen nou ook eens winnen’

Vanuit Griekenland moet Gijs Jorna (33) nog wel eens terugdenken aan zijn jeugd jaren waarin hij veel met Rob (30) speelde. “We waren heel competitief samen, speelden altijd voor punten. Of het nou met kaarten, voetbal, tennis of tafeltennis was.”

De oudste van de twee broers won heel vaak, niet echt gek vanwege het leeftijdsverschil. “Zeker op die leeftijd. Het was zelfs zo dat mijn moeder me wel eens vroeg om Rob ook eens te laten winnen.”

Het was een vruchteloos verzoek. “Klopt. We speelden immers om te winnen, niet om te verliezen. Eigenlijk best erg als ik er nu aan terugdenk”, spreekt Gijs lachend. Tegenwoordig spelen ze nog veel spellen als ze samen zijn. “Maar nu wint Rob de ene keer en ik de andere keer.”

100% EL€KTRISCH

45 KM

AIXAM

AUTOBEDRIJF IKINK | Schoolstraat 1 - Vragender | tel 0544-37 27 35

Uift

“Ga jij maar een stukje fietsen!” De 17-jarige Jamie Overbeek herinnert zich zijn basisschooljuf nog goed. Als het hem in de klas allemaal te veel werd, moest hij zijn energie kwijt. Regelmatig kon hij zijn emoties lastig onder controle houden, wat zijn ouders zorgen baarde. Nu is hij professioneel kitesurfer, lid van de 35-meter-club en koning van de lucht.

Hoogvlieger Jamie is koning van de lucht

Feikje Breimer

Vrijdag de 13e is bepaald geen ongeluksdag voor Jamie. In januari maakte hij op het IJsselmeer die dag de hoogste kitesurfsprong ooit gemeten. Voor zo'n prestatie moet werkelijk alles precies samenvallen legt hij uit. “Ik had die dag al anderhalf uur gesprongen en wilde nog een laatste sprong maken. Precies op dat moment had ik de perfecte golf en een goede laag wind. Ik was echt heel erg *stoked!*” Dankzij de hoogtemeter die vast zit aan zijn board werd de hoogte officieel geregistreerd; precies 35,3 meter hoog vloog Jamie door de lucht. Direct na de sprong was de hoogte zichtbaar op het display van zijn smartwatch; een wereldrecord. Nog op het strand werd de score geüpload op het internet en gevalideerd als officieel record.

“*Stoked* betekent euforisch”, legt zijn vader Peter uit. “Dat waren we die dag allemaal. Maar dat hij vorig jaar zilver haalde bij de Red Bull KOTA 2022 in Zuid-Afrika was minstens zo'n grote prestatie. KOTA staat voor King Off The Air, het meest toonaangevende Big Air kitesurfevent ter wereld. Behalve hoogte speelt extremiteit, techniek en variatie hier een rol. Jamie was de jongste deelnemer ooit en won de tweede plaats.”

Dutch Dynamite

De diagnose PDD-NOS (een aan autisme verwante stoornis) maakte het voor

de ouders van Jamie duidelijk waar zijn driftaanvallen vandaan kwamen. Peter prijst zich gelukkig dat tijdens een vakantie in Denemarken min of meer toevallig het talent van Jamie zich openbaarde. De vlieger die hij meenam naar het strand was het helemaal. Jamie vliegerde de hele vakantie en vond het geweldig wanneer zijn vader hem vasthield terwijl hij de vlieger bestuurde. Een les landboarding op 9-jarige leeftijd gaf de doorslag. Vanaf dat moment bestond de wereld van Jamie uit kites, wind, water en de perfecte sprong. Inmiddels heeft hij de bijnaam Dutch Dynamite en kan hij al zijn energie kwijt in zijn professie.

“Kitesurfen staat bekend als een heel gevaarlijke sport”, beaamt Jamie. “Het zijn vaak beginners waarbij het mis gaat. Die zien professionele kites bezig en nemen een te groot risico. Je moet gevoel ontwikkelen voor de wind en weten wat je kunt verwachten. Als er een donkere bui aankomt, kun je onverwachte windvlagen krijgen. Wanneer je je kite hierop aanpast en ervaring met deze omstandigheden hebt, gaat het goed. Ik weet precies wat er kan gebeuren en wil ook dat dat gebeurt. Met net die perfecte windvlaag lukt zo'n hoge sprong.”

Zuidwester

Jamie volgt met grote interesse de weersvoorspellingen, hoe meer wind hoe beter. “Van een goede zuidwesterstorm word ik

Jamie werd tweede bij Red Bull KOTA 2022 als jongste deelnemer ooit.

Foto: Paul Ganse

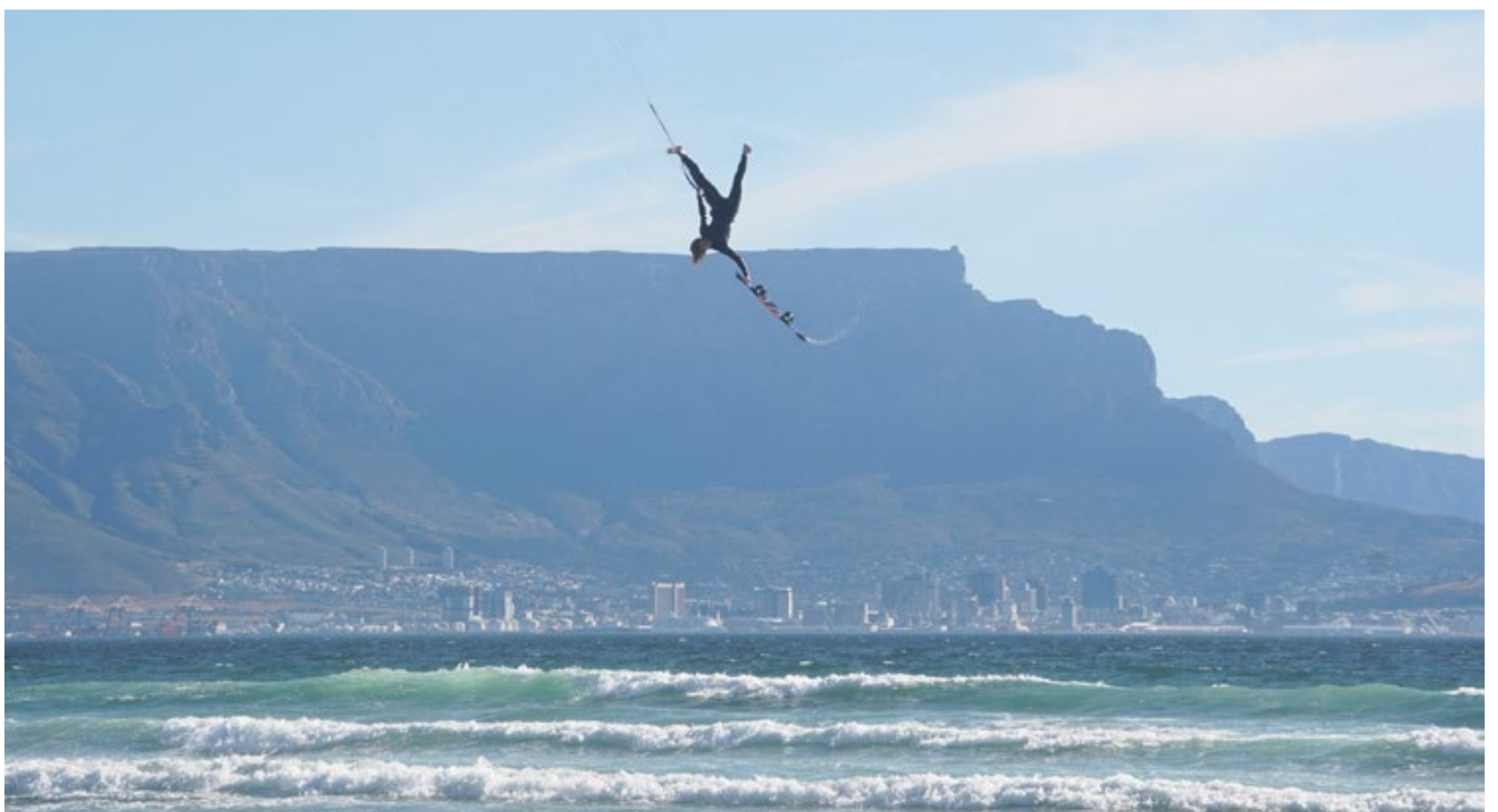
blij! Op weg in de auto komt de adrenaline al. Afhankelijk van het getij, de windrichting en of er wel of geen buien zijn, kiezen we voor de plek waar we als we in Nederland zijn naar toegaan. Zeeland, Workum of de westkust. Ik woon in Uift en als er geen wind staat, ga ik longboarden, dat lijkt erg op skateboarden. Verder reizen we veel, in Zuid-Afrika loopt het windseizoen van oktober tot eind februari. Hier is ieder jaar het kampioenschap voor de Red Bull KOTA. Verder zijn we veel in Denemarken, Frankrijk en Spanje. We maken ook trainingstrips naar andere exotische plekken.”

Inmiddels is Jamie prof en heeft zijn vader besloten hem te managen en te begeleiden. “Deze sport is lastig met een baan te combineren om niet alleen Jamie maar ook zijn broer Sean te begeleiden,” legt Peter uit. “Je weet nooit wanneer je weg bent, je bent afhankelijk van de wind en moet regelmatig voor langere perioden naar het buitenland. Ik steun de keus voor dit leven van

mijn beide zoons volledig. Dit is wat hen gelukkig maakt. We hebben veel gesprekken gehad met de leerplichtambtenaar, inmiddels heeft Jamie voor het beoefenen van zijn topsport een volledige vrijstelling sinds hij zijn vmbo-diploma heeft gehaald.”

Triple loop

Jamie is na het behalen van zijn wereldrecord alweer bezig met het perfectioneren van zijn techniek. De *triple loop* visualiseert hij telkens weer, voor hem een beproefde methode om nieuwe trucs te leren. “Bij een dubbele *loop* gaat de kite tweemaal rond in de lucht. Dat moet je echt goed onder de knie hebben anders raak je volledig gedesoriënteerd. Je moet dat vaak doen op voldoende hoogte. Een goede sprong duurt tussen de zeven en twaalf seconden, je *travel* kan zo'n 300 meter zijn. De *triple loop* (waarbij de kite driemaal rond gaat) heeft nog niemand gedaan, maar als het mogelijk is wil ik de eerste zijn die deze trick op zijn naam schrijft.”

Jamie hangt boven de Tafelberg tijdens een freeride.

Foto: Peter Overbeek

**TUINKAMER
TOTAAL AANBIEDING!**
Een complete tuinkamer 406 x 250 cm
Incl.: Polycarbonaat zijwanden,
Betonfundatie onder standers,
Ledset met 6x Led en afstandsbediening,
Glasschuifwand voorzijde en montage.

€ 6.375,-

Op 2 standers	Op 3 standers	Op 3 standers
406 x 250 € 6375	506 x 250 € 7399	606 x 350 € 8928
406 x 300 € 6595	506 x 300 € 7753	606 x 400 € 9477
406 x 350 € 7059	506 x 350 € 8235	706 x 250 € 9295
406 x 400 € 7435	506 x 400 € 8695	706 x 300 € 9725
	606 x 250 € 7973	706 x 350 € 10395
	606 x 300 € 8345	706 x 400 € 10995

Lees meer over onze speciale aanbiedingen:

www.verandakopen.nl/tuinkamer-bosco-aanbieding-actie

**VERANDA
KOPEN**

Liever direct contact?

Bel: 0315 324435

Mail: info@fravin.nl

Whatsapp: 06 148 08 671

Onderdeel van

Bijverdienen & een iPhone 14 winnen?

iPhone 14 winnen? Schrijf je dan nu bij ons in voor **vakantiewerk** en maak kans!

Dat wil ik. Waar kan ik dat doen?

Scan de QR-code en vul je gegevens in. Wij nemen dan contact met je op!

Super. Ik ga het direct doen!

Inschrijven!

seesing flex

Door Achterhoekers, voor Achterhoekers!

Lid van **flexfamily**

Zelf
schakelen
is verleden
tijd!

Ervaar nu bij Unique Bikes het gemak en rijplezier van de Enviolo AutomatIQ versnellingsnaaf op een Huyser e-bike.

De Enviolo NuVinci AutomatIQ versnellingsnaaf is het eerste volledig automatische, traploze schakelsysteem. U hoeft zelf niet meer op- of terug te schakelen! De door u gewenste trapcadans/ frequentie is eenvoudig in te stellen via de APP. Vervolgens regelt het systeem automatisch dat u altijd even snel trapt, zowel bergop- als bergafwaards. Als u moet afremmen voor bijvoorbeeld een stoplicht schakelt het systeem ook automatisch terug. **Bezoek onze showroom, maak een proefrit en ontdek zelf het gemak!**

Huyser Maleo (M/V)

- Gates CDX riem
- Bafang middenmotor M 420/ 80 Nm
- Accu 630 Watt, intube frame
- Enviolo AutomatIQ CT330 volautomatische versnellingsnaaf

van: € 4.049,-
voor: € 3.749,-

Bespaar direct € 300,-

Huyser Novara (M/V)

- Bafang kleuren display DCP 18
- Bafang middenmotor M 420/ 80 Nm
- Accu 630 Watt
- Hydraulische schijfremmen
- Enviolo AutomatIQ TR380 volautomatische versnellingsnaaf

van: € 4.449,-
voor: € 4.049,-

Bespaar direct € 400,-

Huyser Domaso

- Bafang kleuren display DCP 18
- Bafang middenmotor M 420/ 80 Nm
- Accu 500 Watt (630 Watt leverbaar tegen meerprijs)
- Shimano Nexus 8 versnelling
- Hydraulische schijfremmen

van: € 3.399,-
voor: € 2.799,-

Bespaar direct € 600,-

Niet zelf meer schakelen, doortrappen tijdens het automatisch schakelen, ideale trapfrequentie!

UNIQUE BIKES
FOR UNIQUE
PEOPLE

Daarom NU een Huyser e-bike!

Huyser is een oer-Hollands merk, opgericht vanuit de passie om betaalbare e-bikes van topkwaliteit te produceren. Betaalbaar in de zin van een goede prijs-kwaliteitverhouding waarbij innovatie van de toegepaste techniek, de kwaliteit en het design op het hoogste niveau zijn geïntegreerd. Het laatste voorbeeld hiervan is de integratie van de Enviolo AutomatIQ op de modellen Maleo, Novara en Ultremo. Door de volautomatische schakeling kunt u comfortabel rijden: u hoeft uw voeten niet meer stil te houden bij het schakelen en u hoeft nooit meer te denken aan terug- of opschakelen. Op deze manier verleidt Huyser mensen om vaker de elektrische fiets te pakken en de auto te laten staan. Kom proefrijden en ervaar dit fenomeen zelf bij Unique Bikes.

Gemiddelde waardering van gebruikers Huyser e-bikes:

cijfer:
9

Daarom Unique Bikes!

- professionele service en werkplaats
- uitstekend en deskundig advies
- uitgebreide garantie
- zadelcomfort-test
- Batterijtest voor e-bikes

Gemiddelde waardering service Unique Bikes:

★★★★★ (4,9)

Onze merken: Huyser • Brinckers • Batribike / Promovec • Leaos • Pininfarina
Coh & Co • Drehmoment • Italwin • Speciale • Urban Bikes • UniqueBikes • Mesicek

Europark 10 7102 AM Winterswijk (tegenover De Gamma) T +31 (0)543 512 145 / +31 (0)649 490 940 info@uniquebikes.com www.uniquebikes.com

UNIQUEBIKES

Achterhoek en Oolde voorgoed verbonden door Meester Heuvel

Leo van Dijk, lid van de Larense Heuvel Werkgroep.

Foto: Rob Weeber

Eibergen

Wie echt wil kennismaken met het (Achterhoekse) boerenleven van destijds en de omringende gebruiken, kan niet om Meester H.W. Heuvel (1864-1926) heen. Van hem verscheen in 1927, vlak na zijn dood, het boek *Oud-Achterhoeksch Boerenleven Het Heele Jaar Rond*, verzorgd door zijn vriend Hendrik Odink (1889-1973). In de afgelopen jaren kwam er op initiatief van een werkgroep een vervolg met grotendeels ongepubliceerd werk van Heuvel. Inmiddels wordt gewerkt aan deel vier en daar is Eibergenaar Leo van Dijk bij betrokken.

Rob Weeber

Vroeger was zeker niet alles beter, maar wel anders. Wim Sonneveld liet het al doorschemeren in zijn in 1965 geschreven liedje *Het dorp*. Dat gaf een bescheiden indruk van het oude (boeren)dorpsleven met zijn gebruiken. Maar het autobiografische werk *Oud-Achterhoeksch Boerenleven Het Heele Jaar Rond* van Meester H.W. Heuvel is een echte klassieker en door kenners ook wel het meest complete boek over de Achterhoek genoemd. Folklorist en geschiedschrijver Meester H.W. Heuvel beschreef bijna van dag tot dag het plattelandsleven rond 1876 van zijn jeugd, gezien door de ogen van een 12-jarige. Daarbij stond niet alleen het boerenleven centraal, maar ook de streekgeschiedenis, volksgewoonten, kerkhistorie en de natuur. De populariteit van het boek leidde tot maar liefst elf edities.

Twaalfde editie

Nieuw onderzoek naar het leven van H.W. Heuvel leidde in 2013 tot de oprichting van de Studiekring Hendrik Willem Heuvel met liefhebbers van de werken van Heuvel. Ook werd in 2014 de Larense Heuvel Werkgroep opgericht, een spontaan particulier initiatief naar aanleiding van de 150e geboortedag van Meester Heuvel. De werkgroep werd in 2017 benaderd door Willem Ouweneel uit Houten, emeritus hoogleraar systematische theologie. Hij had al langer de wens om een twaalfde druk van het boek uit te brengen, voorzien van annotaties en bijlagen. Bijgestaan door een redactie bestaande uit Arend Heideman, René Nijhof, Tonny Roeterdink, Gerda Stokreef-Braakman,

Ben Wagenvoort en Leo van Dijk, resulteerde die wens in 2020 in het boek *Oolde, mijn Oolde* met als ondertitel *Oud-Achterhoeksch Boerenleven Het Heele Jaar Rond*. Het enthousiasme was groot en men besloot tot een vervolg met grotendeels ongepubliceerd werk van Heuvel. Binnen drie jaar ontstond de Oolde-trilogie, verwijzend naar de geboortestreek van Heuvel nabij zijn geboorteplaats Laren (Ov).

.....

'Heuvel had een gave voor verwondering en verbeelding en wilde dat ook anderen bijbrengen'

.....

Geen hokjesgeest

De titel van het eerste deel kan gezien worden als een uitroep van ver-zuchting, waarmee Heuvel een sterk verlangen uit naar zijn geliefde geboortestreek en boerderij Blauwhand waar hij opgroeide. Het betreft hier zowel biografische verhalen als verhalen over zijn leven. "Als oud-psycholoog vind ik het interessant om te achterhalen wie Heuvel nu werkelijk was", licht redactielid en Eibergenaar Van Dijk toe. "Maar de realiteit is dat ik met het

onderzoek naar zijn persoonlijkheid ook afhankelijk van externe bronnen ben. Vooral in zijn jeugd had hij veel last van heimwee, maar ook had hij een levenslange angst voor de dood. Aan de andere kant stond hij heel erg open voor anderen en had hij geen last van hokjesgeest, ook niet wat het geloof betrof. Hij werd hoog geacht als mens en intellectueel. Heuvel was een man die een gave had voor verwondering en verbeelding en wilde dat ook anderen bijbrengen. Daarom begon hij schoolboekjes te schrijven met als doel aan te sluiten bij de interesses van leerlingen."

Ongepubliceerd werk

Het volgende deel, *Weg van Oolde*, beschrijft Heuvels adolescentie leven tussen 14 en 21 jaar en met name de verhuizing naar Gelselaar waar hij onderwijzer werd. Deel drie, *Een nieuw Oolde*, gaat over zijn laatste tijd in Gelselaar waar hij van 1890 tot 1901 schoolhoofd was en zijn daaropvolgende tijd als schoolhoofd in Borculo tot aan zijn dood. "Heuvel wandelde graag door de streek", licht Van Dijk toe. "Tijdens het wandelen kon hij fantasieren en dromen. Hij fietste nooit, dan moest je namelijk meer opletten op je omgeving." Deel drie bevat ook vele nog niet eerder gepubliceerde verhalen. "Ik heb vele dagen in het Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers in Doetinchem doorgebracht en ben toen op nieuw, nog onuitgebracht werk gestuit. Het gaat hier vooral op mondelinge overleveringen die Heuvel op latere leeftijd bij oude mensen optekende, zogenaamde *oral history*."

Deel vier

Inmiddels wordt gewerkt aan deel vier. "Dit deel zal voornamelijk gaan over de *oral history*, voetnoten van Heuvel en een fantasieverhaal met aan de werkelijkheid ontleende trekken. Het is nog onbekend wanneer dit deel uitkomt en wat de titel wordt. Maar gelet op de dadendrang van onze hoofdredacteur Willem Ouweneel, zal het niet al te lang duren", lacht Van Dijk. De eerste drie delen zijn bij uitgeverij Aspekt en in de boekhandel verkrijgbaar.

Sander Kolkman

Wij maken ons totaal geen zorgen

We zijn er allemaal zo goed in; ons laten beïnvloeden door de negatieve berichten in de media. "De economie staat onder druk, de woningmarkt gaat onderuit, banken staan op omvallen, het Nederlands elftal speelt belabberd, etc." Op de één of andere manier praten we veel liever over dit soort zwaar-moedige berichten dan over al het positieve dat zich om ons heen ontvouwt. Want eerlijk gezegd maken wij ons helemaal geen zorgen. Zeker niet als het gaat om het leven, wonen en bovenal werken in onze mooie Achterhoek. Het is niet voor niets dat mensen uit het hele land het drukke stadsleven verruilen voor onze mooie regio.

Aangenamer wonen, werken en leven

Het leven in de Achterhoek is zonder meer aangenamer, dankzij de rust, ruimte en optimale recreatieve voorzieningen. En ook qua winkelaanbod is het prima toeven hier; je krijgt zelfs meer waar voor je geld dan in de stedelijke gebieden. Bovendien liggen de banen voor het oprapen en lopen we qua technische ontwikkelingen in de maakindustrie ver voorop. Net als in de rest van het land, is ook hier in vrijwel elke sector blijvend behoefte aan nieuwe aanwas van werknemers. Dus de zin in het nummer *De overkant* van het populaire duo Suzan & Freek 'Als je carrière maken wil dan hoef je niet te blijven hier', gaat echt niet meer op. En gelukkig werken de Achterhoekse gemeenten ook hard om het woningaanbod op peil te brengen, zodat we al die medewerkers die zich hier willen vestigen ook kunnen herbergen.

Onverwachte hoek

Als enige echt Achterhoeks uitzendbureau juichen wij alle initiatieven toe die tot doel hebben om werknemers in onze regio te behouden c.q. naar de regio terug of toe te halen. Zo spelen we een ondersteunende rol in de 'Onverwachte hoek', dat is opgezet door de Gemeente Doetinchem. Middels diverse acties – onder het motto 'Aju verloren tijd. Hallo nieuwe baan!' – verleidt zij mensen, die nu nog dagelijks op de A12 aansluiten in de files richting het westen, om van baan te switchen. Mede dankzij onze nauwe samenwerking met de Gemeente Doetinchem hebben al verschillende werknemers succesvol de stap (terug) naar de Achterhoek gezet.

Ambassadeur van werkend Achterhoek

Seesing Flex wil echt dé ambassadeur zijn voor werkend Achterhoek. Daarom doen we er alles aan om de prachtige bedrijven in de regio te promoten onder de actieve en latente werkzoekenden. Dankzij onze opdrachtgevers hebben we continu een variërend aanbod aan vacatures in uiteenlopende branches. Dus niet enkel logistieke, industriële en technische vacatures, maar ook prachtige functies met toekomstperspectief bij de Achterhoekse gemeenten, in de commercie, of de financiële sector. En zelfs voor banen in het sociaal domein bieden onze opdrachtgevers uiteenlopende mogelijkheden. Kortom, onze regio biedt werk voor iedereen. Dus wat ons betreft geen enkele reden tot zorgen!

Sander Kolkman,
Directeur Seesing Flex

Hengelo/Etten

De kinderboekenserie *Koen Kampioen* van de Hengelose schrijver Fred Diks bestaat twintig jaar. Zijn voormalig dorpsgenoot Dion Kwint (23) – tegenwoordig woonachtig in Etten – was niet alleen groot fan van de boeken, maar speelde ook de rol van keeper Gijs in de televisieserie, die hem ook nog eens een filmrol opleverde.

Koen Kampioen was één groot avontuur voor Dion Kwint

Luuk Stam

Hij kreeg talloze complimenten in het dorp, er kwamen zelfs kinderen bij hem thuis in Hengelo aan de deur voor een handtekening. Dion Kwint was 12 jaar oud toen hij als keeper Gijs te zien was in de televisieserie *Koen Kampioen*. De vele aandacht verdween ook weer, maar toch wordt de nu 23-jarige Kwint er nog steeds weleens aan herinnerd, bijvoorbeeld op de middelbare school in Zutphen waar hij als docent Nederlands werkt. “Aan het begin van het schooljaar googelen die leerlingen je naam”, vertelt hij. “Dan is het ineens van: ‘Meneer, u heeft in een serie en in een film gespeeld, u bent bekend!’ Dat is wel heel grappig.”

Kwint, die sinds vorige zomer in Etten woont, kijkt op verzoek van deze krant graag terug op het avontuur dat hij als kind beleefde. Allereerst was hij groot fan van de boeken, geschreven door Hengeloër Fred Diks. De kinderboekenserie over voetbalheld Koen die met zijn voetbalteam FC Top binnen en buiten het veld allerlei avonturen beleefd, bestaat nu twintig jaar. Nog altijd komen er nieuwe titels uit. Ook de afleveringen van de in 2012 gemaakte televisieserie zijn nog regelmatig op televisie te zien, in binnen- en buitenland.

Audities

Voor een rol in de Nederlandse serie meldden destijds zo'n 300 kinderen zich aan voor de audities. Dion Kwint – hij was in zijn jeugd keeper bij het Hengelose Pax – had die grote animo wel verwacht en besloot geen gooi te doen naar de rol van hoofdrolspeler Koen, maar specifiek naar die van keeper Gijs. Om tussen de vele aanmeldingen extra op te vallen, liet de jonge Hengeloër daarnaast zijn basisschool-docenten een woordje schrijven over de wijze waarop hij de *Koen Kampioen* boeken verslond, eerst alle boeken uit de serie voor kinderen van 7 jaar en ouder, vervolgens ook die voor de 9-plussers. “Voetbal was mijn grote hobby dus ik vond het ook heel leuk om erover te lezen”, klinkt het.

Met de blik van een volwassene én die van een docent Nederlands ziet Kwint nu in dat de verklaring voor het succes van de *Koen Kampioen* boeken juist ook te vinden is in het feit dat de verhalen gaan over veel meer dan alleen voetbal, dat ook universele thema's als vriendschappen, problemen op school, pesten en gescheiden ouders aan bod komen. “Dat in combinatie met voetbal spreekt aan”, stelt Kwint. “Bij jongens

Dion Kwint uit Etten was als kind groot fan van de *Koen Kampioen*-boeken én speelde in de televisieserie, die op het terrein van voetbalvereniging Pax in zijn toenmalige thuisdorp Hengelo werd opgenomen. Foto's: Luuk Stam

Fred Diks is nog lang niet klaar met *Koen Kampioen*

In twintig jaar tijd schreef Fred Diks (67) uit Hengelo meer dan dertig boeken over de voetbalheld Koen Kampioen, verdeeld over de series 7-plus en 9-plus. De serie was vanaf het allereerste boek in 2003 een groot succes, in totaal zijn er inmiddels ruim 800.000 boeken verkocht. Die teller loopt nog altijd door: onlangs verscheen in de serie 7-plus het boek *Koen Kampioen: De held van het veld*. Dit najaar verschijnt er opnieuw een boek, want van stoppen wil Diks niet weten. “Schrijven is mijn lust en mijn leven”, vertelt hij. “Ik krijg er heel veel energie van en kan er volop mijn creativiteit in kwijt.”

In zijn thuisdorp komt *Koen Kampioen* op vele vlakken terug. Hengelo heeft onder meer een *Koen Kampioen* wandelpad en bij één van de plaatselijke bakkers zijn *Koen Kampioen* bollen te verkrijgen. De grotendeels op het terrein van voetbalvereniging Pax opgenomen televisieserie gaf de populariteit van de boeken een extra boost. “Dat er van de verhalen die jij hebt geschreven een serie wordt gemaakt, dat is al heel bijzonder”, zegt Diks. “En dat dan ook nog Dion Kwint – die hier in het dorp woonde en bij Pax speelde – werd uitgekozen om in die serie te spelen, dat vond ik helemaal geweldig.”

In twintig jaar tijd verschenen meer dan dertig *Koen Kampioen*-boeken, daar komen nog altijd nieuwe titels bij.

én meiden, want er zitten ook twee meiden in het team van Koen. Ik begrijp heel goed dat kinderen het nog steeds lezen, veel situaties zijn voor hen heel herkenbaar en de boeken lezen erg lekker weg.”

Acteerdebuut

In het thuisdorp van schrijver Fred Diks vonden ook de opnames van de serie plaats, voor het grootste deel op sportpark Het Elderink, de thuisbasis van Pax.

Na verschillende selectierondes met heel wat acteerworkshops mocht Dion Kwint zich opmaken voor zijn acteerdebuut. De jonge dorpsgenoot van de *Koen Kampioen* schrijver had nooit enige ambitie op dat vlak gehad, maar voelde zich als groot fan van de verhalen direct helemaal thuis in de rol van keeper Gijs. Al was het wel een uitdaging om ook op het voetbalveld in die acteerrol te blijven. “Als keeper was ik gewend om alle ballen tegen te houden,

dat moest nu natuurlijk niet”, blikt Kwint terug. “Dan was het van: ‘Dion, laat ook eens een bal door!’”

Het filmen gebeurde veelal in weekenden en in schoolvakanties. De jonge Dion stond ineens tussen heel wat bekende gezichten. Zo speelde Tim Murck – destijds bekend uit *Spangas* – de rol van trainer Sebas en werd de rol van de moeder van keeper Gijs gespeeld door Leontine Borsato. “Als kind sta je er helemaal niet zo bij stil dat dat bekende mensen zijn”, vertelt Kwint. “Het was gewoon één groot avontuur met een hartstikke leuke groep. Maar als ik er nu aan terugdenk, ook aan de plekken waar ik overal ben geweest, de premières die ik meemaakte, dan denk ik: het was eigenlijk allemaal best wel heel bijzonder.”

Leve Boerenliefde

Het bleef voor Kwint niet bij zijn rol in *Koen Kampioen*, want een jaar later speelde hij de rol van Lee Heeg – zoon van hoofdrolspeler Jelte Heeg (Cas Jansen) – in de film *Leve Boerenliefde* van regisseur Steven de Jong, die onder andere ook *De hel van '63* regisseerde. “Hij had mij gezien in *Koen Kampioen* en blijkbaar beviel hem dat wel”, vertelt Kwint, die ook die rol met veel plezier invulde. “Maar toen was het ook klaar, hoor. Ik heb me nooit ingeschreven bij een castingbureau. Ik denk nog weleens: had ik daar toen in verder moeten gaan? Maar nee, ik ben nu hartstikke tevreden met wat ik doe.”

Een mooie jeugdherinnering blijft de acteerervaring hoe dan ook. En die is geregeld terug te beleven door simpelweg de televisie op NPO3 te zetten. “Ik had het jaren niet gezien, maar vanwege dit interview heb ik dat gisteren wel even gedaan”, vertelt Kwint. “Het blijft gek om jezelf terug te zien, ook nog bij de club waar ik zelf speelde en in het dorp waar ik mijn hele jeugd heb gewoond. Voor Hengelo is het sowieso prachtig geweest.” Dat de *Koen Kampioen* boeken nog altijd zoveel gelezen worden, vindt de docent Nederlands eveneens geweldig. “Mijn leerlingen zijn 15, 16, 17 jaar, die raad ik ze niet meer aan, maar dat mede door deze boeken zoveel kinderen aan het lezen komen, dat juich ik natuurlijk alleen maar toe.”

Blik

op kruiswerk

02
2023

Weg met de chaos!

Els Jacobs
Opruimcoach

Maak de lekkerste risotto

NIEUW

Blik online op
kruiswerk.nl/kranten

Alles over
veiligheid
in en om
huis

Agenda
Gezondheidschecks

Rollatorveiligheid
Tips van de ergotherapeut

Wandelen & Fietsen
Op ontdekking in de Achterhoek

 kruiswerk

Risotto & met kastanjechampignons & spinazie

en een tartaar van tomaat
en rolletje van kippendij

van chef-kok Rik Beumer

Dertien jaar lang werkte Rik voor sterrenrestaurant de Swarte Ruijter, waar hij veel ervaring opdeed met het combineren van bijzondere smaken en het opmaken van mooie gerechten. In coronatijd verzorgde hij zijn eerste 'private dining' diner. Dit bleek een groot succes. Hij zegde zijn baan op en met zijn bedrijf 'Lekker Loarns' verzorgt hij nu diners en barbecues aan huis. Het liefst werkt hij met lokale producten, zo zijn vrijwel alle groenten van biologische oorsprong én van lokale boeren.

Laat je maaltijd bezorgen!

Ben jij niet zo handig in de keuken of heb je gewoon een keertje geen zin om te koken?

Geen probleem! Met onze maaltijdservice aan huis heb zet je in een handopmdraai een heerlijke, gezonde maaltijd op tafel. Leden krijgen altijd korting!

Kijk op www.kruiswerk.nl/maaltijdservice voor meer informatie.

Ingrediënten

4 personen

400	gram	risottorijst
400	gram	kastanjechampignons
30	gram	(haver) crème fraîche
600	gram	spinazie
100	gram	cherrytomaatjes
8	stuks	tomaat
2	stuks	ui
3	tenen	knoflook
4	stuks	kippendijfilet
1	liter	water
		olijfolie
		paprikapoeder
		zout

Tip!

Liever vegetarisch?
Gebruik dan een gepocheerd eitje in plaats van de kip.

Bereidingswijze

Kook het rolletje van kippendij

Verwarm de oven voor op 90 graden. Leg de kippendijen op huishoudfolie, leg hier de helft van de knoflook op en strooi er wat paprikapoeder over. Rol dit strak op. Doe de kip in de oven en gaar het tot een kerntemperatuur van 56 graden.

Salade van tomaat

Snijd de tomaten in vieren en verwijder de zaadlijsten. Snij in blokjes en maak op smaak met een gesnipperde ui, een geperst teentje knoflook, zout en olijfolie.

Risotto met kastanjechampignons

Snij de champignons fijn en bak deze samen met een gesnipperde ui en een geperste teen knoflook in een ruime pan. Voeg vervolgens de rijst toe en blus af met een liter water wanneer de rijst glazig is. Breng op smaak met zout en laat net onder het kookpunt rustig garen.

Bak de spinazie met een geplet teentje knoflook in een ruime pan. Voeg de cherrytomaatjes toe en breng op smaak met zout. Schep op het laatste moment de (haver) crème fraîche door de risotto. Serveer met de gebakken spinazie, plakken kip rolletje en tomatensalade en gaarneer met verse kruiden.

Hoe gebruik je de rollator veilig?

Ergotherapeut Marieke geeft tips!

Ben je wat instabiel? Of loop je al heel lang met een stok en geeft deze niet voldoende steun meer?

Een rollator biedt uitkomst! "Ongeacht de leeftijd moeten mensen toch vaak een drempel over om een rollator aan te schaffen. Maar vaak zijn ze snel overtuigd als ze er eentje geprobeerd hebben," vertelt Marieke. Als ergotherapeut helpt Marieke Ribbers om dagelijkse handelingen weer mogelijk te maken. Denk bijvoorbeeld aan koken, aankleden en wassen. Zo helpt zij ook bij het gebruik van een rollator. "Mensen die nog maar een klein stukje kunnen lopen, kunnen met een rollator ineens een grotere afstand afleggen. Ze lopen stabiel en ze kunnen tussendoor even zitten."

Marieke geeft tips voor het veilig gebruik van een rollator:

- Gebruik de rem! Als je stilstaat of de rollator weg zet, zet hem dan op de rem.
- Zet de rollator op een handige plek, dichtbij, maar niet in de weg.
- Zorg dat je voldoende loopruimte hebt in je huis.
- Let op losliggende kledingjes en andere voorwerpen op de grond.

Lopen met een rollator betekent dat je een nieuwe manier van handelen moet ontwikkelen. Het moet een automatisme worden. Wil je professionele hulp bij het gebruik van een rollator? Een fysio- of ergotherapeut kan adviezen en tips geven.

Lees verder in onze online krant. Hier geeft Jeffrey Krayenbrink, de beweeg- en leefstijl expert van Kruiswerk, jou goede oefeningen om in balans te blijven

Zlimthuis denkt met je mee

Over een drempel stappen. De lamp aanzetten en bewegen door jouw huis. Wanneer je een rollator gebruikt, worden deze alledaagse handelingen lastiger en gevaarlijker. Voor al deze problemen zijn eenvoudige passende oplossingen. Kom erachter met de Zlimthuis ThuisScan. Een eigen dienst van Kruiswerk.

Onze expert gaat met jou in gesprek en brengt jouw persoonlijke situatie in kaart. Daarna gaan jullie samen door de woning. Je krijg vervolgens een adviesrapport, waarin adviezen en oplossingen op maat staan. Bijvoorbeeld een drempelvervanger, zodat je niet over een drempel hoeft met de rollator. Of verlichting die automatisch aangaat. De meeste adviezen pas je zelf eenvoudig toe. Mocht je toch hulp nodig hebben bij het toepassen van sommige adviezen, dan helpt Zlimthuis je hier graag bij.

Vragen? Bel met onze ledenservice: 0314 - 357 430 of mail naar info@kruiswerk.nl. Met de onderstaande QR codes vraag je de thuisScan aan of ga je naar de online woontest.

Aanvragen thuisScan

Woonscore

Gratis voor leden

Ledenvoordeel

Wanneer je minimaal 1 jaar lid bent van Kruiswerk, kun je de ThuisScan (t.w.v. € 159,-) gratis laten uitvoeren.

Gratis rollatorcheck bij Medipoint

Bij Medipoint kun je terecht voor het vrijblijvend controleren van je rollator.

Zo kun je veilig op pad blijven gaan en ben je zeker van de juiste lichaamshouding tijdens het lopen. Tijdens een rollatorcheck controleert een deskundige winkelmedewerker je rollator.

Kan de reparatie niet direct worden uitgevoerd?

Dan voorzien we je meteen van een leenrollator. Kom langs bij jouw dichtstbijzijnde thuiszorgwinkel: www.medipoint.nl/locaties

Nu tijdelijk de Travix Traveller met 20% korting*

Onze Travix producten zijn ontworpen om je op een ergonomisch en kwalitatieve wijze te ondersteunen. Die eigenschappen zien wij als vanzelfsprekend. Uitstraling, gemak en comfort, dat is waar onze Travix producten zich in onderscheiden.

Wij kijken of de

- wielen soepel draaien
- remmen goed werken
- handvatten stevig zijn
- rollator stabiel is
- rollator op jouw maat is afgesteld
- rollator veilig in- en uitklapt

* Vraag naar de voorwaarden bij Medipoint. Zij zijn telefonisch bereikbaar op 088 102 0100 of vul het contactformulier in op www.medipoint.nl/service/klantenservice/contact

← Gratis beweegtips op www.kruiswerk.nl/kranten

kruiswerk

Grip op de chaos

Een opgeruimd huis, een opgeruimd hoofd

Vraag jij je soms af hoe je eigenlijk aan al die spullen in je huis komt? Wáárom heb je al die spullen en vooral: waar moet je ze laten? Veel mensen denken bij opruimen aan: ordenen, weggooien, netjes maken en opbergen. “Maar bij opruimen draait het eigenlijk om iets anders, namelijk: beslissingen nemen. Beslissingen nemen over spullen die op één of andere manier een plek in jouw huis hebben,” vertelt Els Jacobs van De Huishoudcoach.

Rust in je huis, rust in je hoofd

Els Jacobs is oprichtster van De Huishoudcoach en weet als geen ander wat de voordelen van een opgeruimd huis en hoofd zijn. “Ik ben een geboren sloddervos,” vertelt Els. “Samen met mijn man heb ik drie kinderen, waaronder een tweeling. Toen ik zwanger was van de tweeling besloten wij ons huis van onder tot boven helemaal op te ruimen. Ik wilde alles onder controle hebben voor de storm die ons te wachten stond,” vertelt ze. “Dat gaf ons zoveel rust! Ik dacht: dit is geweldig, dat gevoel gun je toch iedereen.”

Het roer ging om

Els was gepromoveerd universitair docent maar besloot zich om te scholen tot professional organizer. “Dat werk geeft me zoveel voldoening. Je bent direct nuttig voor mensen. Veel spullen hebben een geschiedenis en een verhaal. Bij het opruimen en organiseren gaat het om keuzes maken. Wat is er goed voor mij? Wat past bij mijn leven en wat helpt mij vooruit? En uiteindelijk draait het allemaal om zelfzorg,” vertelt Els. “Een opgeruimd en geordend huis is een stabiele basis. Van daaruit kan je de ‘boze buitenwereld’ aan!”

De positieve effecten van een opgeruimd huis en een opgeruimd hoofd:

- Je loopt niet meer achter de feiten aan;
- Alledaagse handelingen verlopen veel soepeler;
- Je bent beter voorbereid op onverwachte gebeurtenissen.

Veiligheid voorop

Van een rommelig huis naar een comfortabel én veilig huis. Organiseer je leven en creëer routines om dit zo te houden. “Een veilig huis is een opgeruimd en schoon huis. En dat begint altijd bij het opruimen van spullen,” zegt Els. “We zien het vaak: de welbekende

verzameling van spulletjes op de trap. Losliggende kledjes met opstaande randen. Stopcontacten met verlengsnoeren waar eindeloos veel apparaten aan hangen. Drempletjes, loshangende snoeren: we komen van alles tegen. Ben je niet goed ter been of heb je kleine kinderen, dan is veiligheid nóg belangrijker!”

Waar te beginnen?

Puult jouw huis uit van de spullen? Heb je geen overzicht meer over verzekeringen, financiën en is jouw mailbox ontploft? Ga je kleiner wonen of word je steeds minder mobiel waardoor je je huis efficiënter in moet richten?

“Rommel is eigenlijk niets meer dan een bonte verzameling uitgestelde beslissingen.”

“

Begin klein! Veel mensen stranden in de -alles of niks- valkuil

Els geeft de tip: “Begin klein! Veel mensen stranden in de -alles of niks- valkuil. Een dag helemaal losgaan met opruimen en daarna zijn ze er he-le-maal klaar mee. Ruim liever elke dag een kwartiertje op. Je kunt beter klein beginnen en dat écht goed doen. Dan heb je er tien jaar geen omkijken meer naar. En waarom zou het snel moeten? Het heeft ook tijd gekost om alles bij elkaar te verzamelen.” Je bent echt niet de enige die allerlei spullen terug stopt in de kast, terwijl je diep van binnen weet dat je er nooit meer iets mee zal doen. Begin eens bij dat kleine laatje in jouw keuken en pak dat ook goed aan. “Succesvol opruimen valt of staat met jouw vermogen om te beslissen wat je écht nodig hebt. Niet in de toekomst of in het verleden, maar in het NU!” zegt Els. “Rommel is

daarom eigenlijk niets meer dan een bonte verzameling uitgestelde beslissingen. De beste vraag die je jezelf kunt stellen wanneer je twijfelt over bewaren of wegdoen van een voorwerp is daarom: Word ik er blij van?”

Als je een goede basisstructuur hebt, is het eenvoudig bij te houden. “Ik ben ook een grote chaooot. Maar doordat ik bepaalde routines heb ontwikkeld, houd ik mijn huis en hoofd tóch opgeruimd.”

Hmmm... maar als ik heb opgeruimd, hoe houd ik alles dan netjes?

“Ja, maar ik kan niets weg doen!”

De 10 slechtste excuses om spullen te bewaren:

- 1 Ik gebruik het nooit, maar heb er ooit veel voor betaald.
- 2 Ik vind het niet mooi, maar ik heb het cadeau gekregen.
- 3 Ik weet niet waarvoor ik het ga gebruiken, maar dat bedenkt ik nog wel.
- 4 Ik heb er al één, maar ik bewaar er nog een voor de zekerheid.
- 5 Ik gebruik het niet, maar misschien is het nog iets voor Piet.
- 6 Ik gebruik het niet meer, maar ik heb er herinneringen aan.
- 7 Ik doe het niet weg, want ik wil het milieu niet belasten.
- 8 Ik gebruik het niet, maar als ik het wegdoe heb ik het vast opeens nodig.
- 9 Ik bewaar het voor als mijn kinderen op zichzelf gaan wonen.
- 10 Ik bewaar het nog even, want het herinnert me aan een klus die nog niet af is.

Herken jij jezelf in een van onderstaande types?

Dan heb jij een grotere kans om in een chaos terecht te komen:

De gever: is altijd bezig om het andere mensen naar de zin te maken;

De dromer: zegt overal ja tegen en ziet overal nieuwe projecten in;

De adrenalinejunk: leeft in een snelreinaart op de toppen van zijn kunnen;

De eigenzinnige: kiest altijd de weg van de meeste weerstand;

De wereldverbeteraar: is erg betrokken bij het milieu en kan daarom niks wegdoen;

De perfectionist: is zo gericht op details dat hij het grote geheel uit het oog verliest.

Giveaway

Wij mogen drie van deze boeken weggeven!

Wil jij kans maken op dit boek?

Laat dan vóór 30 mei jouw gegevens achter via www.kruiswerk.nl/organiseerjeleven en doe mee! Boekenactie ook: geldig tot 30 mei.

Ben jij zonder opruimtalent ter wereld gekomen? Geen nood!

De HuishoudCoach weet raad. In het boek 'Organiseer je leven' krijg je inzicht in de oorzaken en gevolgen van chaos in huis en hoofd, biedt Els vier methoden voor succesvol opruimen, administreren, agenderen en poetsen. Ook krijg je haalbare weekopdrachten, 'minimorfoses', handige checklists, tips en nog veel meer.

CURSUS

Weet jij wat je moet doen?

De meeste ongelukken gebeuren in en rondom het huis. Het geeft een extra gevoel van veiligheid als je weet hoe je moet handelen in bepaalde situaties. Wil jij weten hoe je eerste hulp verleent bij grote en kleine letsels? Volg dan de cursus 'EHBO bij volwassenen'. Nadat je zelfstandig de online theorie hebt gevolgd kun je verder met de praktijkles onder begeleiding van een instructeur. Na afloop ontvang je een certificaat dat twee jaar geldig is.

Als lid van Kruiswerk ontvang jij € 17,50 korting op de cursusprijs. Kijk voor meer informatie op www.kruiswerk.nl/ehbo-bij-volwassenen

volgtips /Instagram/Facebook

@rodekruis_ehbo

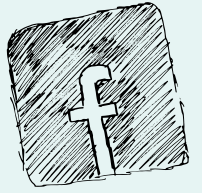
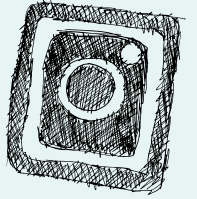
Handige tips en bijzondere verhalen over EHBO

@politie_achterhoekwest

Volg de belevenissen van het basisteam Achterhoek-West

@hartstichting

Iedereen een gezond hart, voor nu en voor later

luistertips /Podcasts

Wat is een podcast?

Een podcast is een audiobestand op internet dat beschikbaar is via platforms zoals Apple Podcasts en Spotify. Podcasts zijn er over veel verschillende onderwerpen en kunnen op elk moment worden afgespeeld.

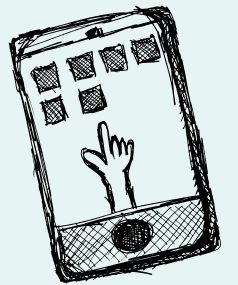

Witte Kruis Ambulance, EHBO & evenementenzorg Podcast

Podcast over medische ambulancezorg, hulpverlening en EHBO op evenementen en festivals.

Omdenken Podcast

Berthold Gunster is de grondlegger van het Omdenken en gaat elke week met een gast in gesprek over zijn of haar probleem. Dat kan van alles zijn: faalangst, ongewenst single zijn, een gamende zoon, ontslag, keuzestress of het gevoel te kort te schieten als ouder. Samen onderzoeken ze op een lichte manier of ze het probleem kunnen laten verdwijnen.

apptips

Mijn HartslagNu

Vind snel een AED in jouw buurt

boekenactie

KORTINGSBON

Tegen inlevering van deze bon, geldig tot 30 mei, betaal je slechts € 20,- (normale prijs €27,99) voor het boek:

Kookboek voor een rustige buik

90 gerechten voor iedereen die houdt van lekker eten, zonder buikpijn. Dit kookboek is een uitkomst voor iedereen die te maken heeft met gevoelige darmen.

Voedingskundige en foodie Mirte Kaan ontwikkelde recepten waar je als Nederlandse consument goed mee uit de voeten kunt. Voor elk moment van de dag en ook voor feestelijke gelegenheden.

Haal het boek bij onze boekenpartners:

Boekhandel Messink & Prinsen, Landstraat 39, 7121 CP Aalten

Boekhandel Raadgreep & Berrevoets, Hamburgerstraat 29, 7001 AH Doetinchem

Boekhandel Kramer, Wooldstraat 24, 7101 NR Winterswijk

Rebers Boek en Buro, Marktstraat 29, 6901 AK Zevenaar

Gratis recept uit het kookboek op www.kruiswerk.nl/kranten

Ons advies: Maak een proefrit.

De auto, de fiets of de benenwagen, je kunt er niet zoveel (meer) mee. Maar je wilt natuurlijk wel 100% mobiel blijven. Om overal naartoe te kunnen. Naar familie, vrienden, ver weg of dichtbij. Of gewoon naar je favoriete winkel in de buurt.

Denk in dat geval eens aan een scootmobiel. Dankzij het handige formaat kun je er op veel plekken zelfs mee naar binnen. Parkeren voor de deur? Ook geen probleem. Ga je voor wat meer sportiviteit, of voor het langere werk, dan is de driewiel fiets iets voor jou.

We kunnen het hier allemaal wel mooi opschrijven, veel beter is het als je het gewoon zelf komt uitproberen. Tijdens onze adviesdag. Er zijn dan extra scootmobielen en driewiel fietsen in de winkel. Onder begeleiding van een expert kun je ook een proefrit maken.

En dat is niet alles! Je profiteert nu van maar liefst:
15% korting op alle driewiel fietsen.
10% korting op alle scootmobielen.

Wil je zeker zijn van advies?
Schrijf je dan van tevoren in
op de website of in de winkel.

Zien we jou ook
bij de adviesdag?

Waar & Wanneer:

Zutphen | woensdag 3 mei, Den Elterweg 77

Vorden | vrijdag 12 mei, Raadhuisstraat 1

Winterswijk | zaterdag 13 mei, Beatrixpark 1

nao ber

Naober is dé glossy van het oosten. Geen tijdschrift dat de kracht en pracht van onze mooie streek zo laat zien. Vanuit een positieve invalshoek, omlijst met prachtige fotografie.

Markante mensen, prachtige natuur, mooie gebouwen en tuinen. De geschiedenis, cultuur en streektaal: alles komt aan bod. En niet te vergeten de reportages over naoberschap. Kenmerkend voor onze streek, want door elkaar te helpen en te steunen is het aangenaam wonen en leven in Oost-Nederland. Naober is een feest der herkenning. Dat is 100% genieten!

Ook genieten van Naober? NU:
Exclusief voor de leden van Kruiswerk een proef-abonnement voor slechts 15 Euro. (stopt automatisch)

Ga naar www.naober.nl/kruiswerk of vul de bon op deze pagina in.

3 nummers
€15,00

Een halfjaar lang genieten van Naober

Ja, ik wil voor 15 euro een half jaar lang genieten van Naober (3 nummers). Uw proefabonnement stopt automatisch.

Naam _____ dhr./mevr. Lidnr. Kruiswerk

Adres _____

Postcode/plaats _____

Telefoon _____

E-mail _____

Ik ben al wel/niet in bezit van het voorjaarsnummer.

Ja, ik wil ook de gratis digitale nieuwsbrief ontvangen.

Hierbij machtig ik (éénmalig) Naober om het verschuldigde bedrag af te schrijven van bank/girnummer:

IBAN

Ik betaal na ontvangst van de nota. Per post Digitaal

Datum _____ Handtekening _____

Meldt u aan via www.naober.nl/kruiswerk of stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar:

Naober, antwoordnummer 5510, 7040 ZX 's-Heerenberg

Deze actie is geldig voor verzending binnen Nederland en geldt niet in combinatie met andere acties, is uitsluitend voor nieuwe abonnees die in het laatste jaar geen abonnement op Naober hebben gehad. Met het invullen van dit formulier gaat u akkoord met de leveringsvoorwaarden en het Privacy- en Cookiebeleid van RAS Uitgevers bv (zie www.naober.nl).

Assortiment kan per winkel verschillen.
Vraag naar de voorwaarden.

Elk seizoen op ontdekking in de Achterhoek

Kiezen uit meer dan 300 routes in de Achterhoek?

Download de Achterhoek Routes App of kijk op achterhoek.nl/routes Kies uit de kant-en-klare routes of stippel je eigen route uit met de online route-planner.

Wandelfanaat of fietsfan?

De streek lijkt er wel voor gemaakt om op een actieve manier ontdekt te worden. Kilometers goed onderhouden fiets- en wandelpaden doorkruisen het prachtige coulisselandschap. Bij de VVV's in de Achterhoek kun je verschillende routekaarten en -bundels kopen. Zo zijn er diverse fietsroutes samengesteld op basis van knooppunten. Denk aan routes langs het water en langs cultuurhistorische trekpleisters. Op de fietskaarten Achterhoek vind je, behalve alle fietspaden en knooppunten, ook toeristische informatie plus een kant-en-klare fietsroute. Wandelliefhebbers kunnen uit de voeten met een van de vier wandelkaarten. Op de kaarten staat onder andere het complete keuzepuntennetwerk. Handig, zo kun je je route van tevoren uitstippelen! achterhoek.nl/vvv

Van Molen tot Molenroute

Wandelen in Bronkhorst, het kleinste stadje van Nederland, is teruggaan in de tijd. Bronkhorst is met zijn oude boerderijhuisjes, smalle keistraatjes en bezienswaardigheden een prachtig, sfeervol plaatsje. Het landschap eromheen is weidegebied; boerenland met graspaden langs sloten en soms over akkerranden. Bomen, heggetjes en knotwilgen staan her en der. Tussen het dorpje Rha en Bronkhorst wandel je over de dijk, met uitzicht over de IJssel. achterhoek.nl/van-molen-tot-molenroute

Startpunt

TOP Bronkhorst
Onderstraat 9, Bronkhorst

De Gouden Leeuw
Bovenstraat 2, Bronkhorst

Tweede kopje koffie gratis,
geldig tot 1 juni 2023

Silo Art Route Doesburg-Hengelo

De fietsroute Doesburg-Hengelo brengt je langs twee van de kunstwerken van de Silo Art Tour. Geniet van het werk van Sydney Waerts op het oude gemaal en ontdek het kunstwerk van kunstenaar Dopie bij recreatie- en kinderboerderij Felt-sight in Bekveld. Tussendoor geniet je van de prachtige omgeving die de Achterhoek te bieden heeft. achterhoek.nl/Silo-Art-Doesburg-Hengelo

Startpunten

TOP Hengelo

Bleekstraat 3, Hengelo

TOP Laag Keppel

Dorpsstraat 30, Laag Keppel

Het routeboekje met vijf fietsroutes en autoroute langs alle 10 Silo Art kunstwerken is verkrijgbaar bij de Achterhoekse VVV's.

R	V	S	E	N	S	O	R	T	D	N	A	R	B	R	E	V
A	W	A	N	D	E	L	E	N	P	L	E	I	S	T	E	R
A	U	H	A	I	A	G	P	R	E	H	C	S	H	V	U	N
V	I	D	A	E	E	L	B	U	I	T	E	N	E	U	E	N
E	T	E	T	N	H	I	G	E	P	R	R	R	V	M	L	I
G	J	O	S	S	D	U	T	R	O	O	P	O	R	B	G	P
N	E	L	P	T	C	I	L	N	E	L	L	E	P	N	N	U
I	A	B	O	E	A	H	G	P	E	E	K	I	E	S	I	I
G	V	E	R	N	B	E	A	E	M	V	K	L	T	N	M	T
I	E	W	E	T	L	R	G	A	R	I	E	R	B	I	R	G
L	R	E	T	U	N	K	A	A	F	Z	D	R	E	D	E	L
I	B	G	K	I	U	S	A	N	Z	W	A	D	P	V	H	I
E	A	E	O	N	T	J	A	U	D	A	O	L	E	D	C	D
V	N	N	D	R	R	A	P	O	K	W	O	N	I	L	S	E
E	D	I	O	O	N	T	D	E	K	K	E	N	D	R	E	N
B	G	O	O	A	V	E	I	L	I	G	H	E	I	D	B	N
E	M	V	B	S	M	A	N	T	E	L	Z	O	R	G	E	R

Oplissing

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Puzzel mee en win...

Kookboek voor een rustige buik

90 gerechten voor iedereen die houdt van lekker eten, zonder buikpijn. Dit kookboek is een uitkomst voor iedereen die te maken heeft met gevoelige darmen.

De woorden zitten horizontaal, verticaal en diagonaal in alle richtingen in de puzzel verborgen.

Zoek ze op en streep ze af. De overblijvende letters vormen achter elkaar gelezen de oplossing.

BESCHERMING
VEILIGHEID
PLEISTER
ONGELUK
HOEKJE
BRIL
VERBAND
EHBO
CURSUS
GEVAAR
HULPMIDDELEN
HANDIG
THUIS
MANTELZORGER
HULP
DIENSTEN
SENSOR

LAMP
LICHT
ONTDEKKEN
BUITEN
GLAD
SPORTEN
BEWEGEN
WANDELEN
VOORJAAR

BUITEN
OPSTAAN
PECH
TEGENSLAG
PIJN
BLOED
SCHAAFWOND
KERMEN
LEED

Hoe maak je kans? Los de woordzoeker op. Scan de QR of ga naar www.kruiswerkmagazine.nl/puzzels vul het antwoord in en stuur het vóór 30 mei 2023 op. Mailen mag ook: info@kruiswerk.nl

← Nog niet uitgepuzzeld? Meer puzzels op www.kruiswerk.nl/kranten

Iedereen blijft in beeld

Met de Femly kan het

De fijnste schoonouders die je maar kan wensen. Niet iedereen heeft ze, ik ben in de gelukkige omstandigheid, dat ik het ruim 20 jaar heb kunnen zeggen. We hebben veel lief gedeeld. Het lief kwam in alle warme vormen. Van altijd voor ons klaarstaan tot aan ons denken als wij vergaten aan onszelf te denken. En met de komst van kleinkinderen spreidde het lief als een warme deken ook onverminderd over hen heen. We waren altijd welkom en geen vraag was te gek.

Mijn schoonouders hielden van reizen. En met 56 jaar gepensioneerd, hadden ze hier voor tijd genoeg. Op 82-jarige leeftijd werd het reizen met de caravan mijn schoonvader dan toch te zwaar. Mijn schoonmoeder van gelijke leeftijd heeft nog twee jaar geprotesteerd en zag uiteindelijk ook wel in dat het niet meer kon. De wereld werd daarna anders, kleiner en lokaler. Dat viel op. Want waar eerst de vrienden en verhalen uit heel Europa kwamen, kwam het bezoek nu van dichterbij. De verhalen werden ook anders. Meer over ziektes van anderen en heel soms over henzelf. Want klagen deden ze nooit. Op hun 86ste werd hun wereld nog kleiner toen mijn schoonvader in huis viel. Zomaar even uit evenwicht.

En dat vonden we met de Femly. Hiermee kon zelfs mijn inmiddels slechtziende schoonmoeder via de televisie makkelijk 'beeldbellen' met vrienden en (klein) kinderen in Nederland en het buitenland. Super gebruiksvriendelijk en een aanrader voor iedereen die wat onhandig is met digitaal verkeer!

Uiteindelijk zijn mijn schoonouders bijna 70 jaar bij elkaar geweest. Mijn schoonmoeder heeft nog ruim anderhalf jaar, met wat mantelzorg en het gebruik van de Femly, in haar eigen huis kunnen blijven wonen. Dankzij de vele bezoeken aan huis en via het beeldbellen is haar wereld altijd warm, rijk en veilig gebleven. Ik gun het iedereen!

Cynthia van den Heuvel is moeder van 3 zoons, mantelzorger en directeur van het Kruiswerk Servicebureau.

In de laatste periode waren mijn schoonouders veel aan huis gekluisterd. We hebben er veel aan gedaan om ze met een smartphone en een Ipad bij de tijd te houden. Zo bleven we makkelijk in contact. Eerlijk; ze hadden er allebei geen talent voor. Regelmatig werden de kleinkinderen opgetrommeld om instellingen te checken en de stappen om bijvoorbeeld te beeldbellen nog eens uit te leggen. Beeldbellen vonden ze heel leuk. Het directe contact met Europa en de vrienden in Australië was ineens weer mogelijk. Hun wereld werd weer groter en hersteld. Omdat het beeldbellen alleen lukte als wij hielpen, zochten we naar een alternatief.

Meer weten over Femly? Lees de online editie van onze krant op www.kruiswerk.nl/kranten

Word nu lid van Kruiswerk!

Het hele huishouden profiteert van de voordelen van het lidmaatschap van Kruiswerk. Vul het formulier in of meld je gemakkelijk online aan via www.kruiswerk.nl/aanmelden

Ja, ik word lid van Kruiswerk* En profiteer voor € 20,50 per kalenderjaar van alle voordelen

Voorletters: Voornaam: Achternaam: Geboortedatum:

Geslacht: Adres: Huisnummer: Toevoeging:

Postcode: Woonplaats: E-mailadres:

Telefoonnummer: Mobiel nummer:

IBAN bankrekeningnummer: Datum:

Handtekening: Ik ontvang graag de digitale nieuwsbrief van Kruiswerk (indien jouw e-mailadres bij ons bekend is).

Stuur deze bon op naar:
Kruiswerk Achterhoek en Liemers, antwoordnummer 3, 7000 VB Doetinchem (postzegel niet nodig).

*Ondertekende verleent hierbij, tot wederopzegging, de machtiging aan Kruiswerk Achterhoek en Liemers jaarlijks een bedrag van € 20,50 af te schrijven t.b.v. het lidmaatschap. Ik ga akkoord met de algemene voorwaarden (na te lezen op www.kruiswerk.nl/algemene-voorwaarden) en geef toestemming aan Vereniging Kruiswerk Achterhoek en Liemers om de bovenstaande gegevens te gebruiken voor haar diensten, tenminste de ledenadministratie. Voor meer informatie over inzage of wijzigen van jouw gegevens en hoe wij met deze gegevens omgaan, lees onze privacy policy op de www.kruiswerk.nl.

Nog een tip van Zlimthuis

Natuurlijk wil je graag zo lang mogelijk veilig en zelfstandig thuis blijven wonen, met een veilig en vertrouwd gevoel. Onze Woonverzimmers kunnen je hierbij helpen.

Ledenprijs
€ 105,00

Buitenlamp op zonne-energie met schemerschakelaar

Deze buitenlamp is voorzien van een schemerschakelaar. Hierdoor gaat de lamp automatisch aan wanneer het gaat schemeren. In de ochtend gaat deze automatisch weer uit. Deze buitenlamp werkt volledig op zonne-energie, waardoor deze niet aangesloten hoeft te worden op stroom. Kijk op www.zlimthuis.nl of scan de QR-code hiernaast.

Ledenprijs: € 105,00 Niet leden: € 115,00

zlimthuis
dienst van kruiswerk.nl

Nieuw! De online *Blik* op Kruiswerk

Wil jij meer slimme tips voor thuis lezen?

Ben je nieuwsgierig naar de gratis bewegingstips van Jeffrey Krayenbrink? Of zoek je een lekker recept? Deze vind je allemaal in de online editie van *Blik op Kruiswerk*. De allereerste uitgave staat nu online op www.kruiswerk.nl/kranten

Zeker weten dat je de online editie niet mist?

Meld je dan aan voor onze nieuwsbrief en je ontvangt hem elke keer in je mailbox. www.kruiswerk.nl/actueel/nieuwsbrief

Gezondheidschecks

Je gezondheid is belangrijk.

Daarom organiseert Kruiswerk elk jaar meerdere gezondheidschecks. Ben je benieuwd hoe het er bij jou voorstaat? Kom dan bij ons langs voor een gezondheidscheck. Deze wordt uitgevoerd op diverse locaties in de Achterhoek en Liemers door beweeg- en leefstijl expert Jeffrey Krayenbrink. Je ontvangt meteen een passend leefstijladvis.

Gratis voor leden

09 MEI Vital in Varsseveld 10.00 - 17.00 uur.	23 MEI Aerofitt in Didam 10.00 - 17.00 uur.	30 MEI Go by Round in Winterswijk 10.00 - 17.00 uur.
--	--	---

Vooraf aanmelden is verplicht.

Je kunt je aanmelden door een e-mail te sturen naar info@kruiswerk.nl of door te bellen met de ledenservice op 0314 - 357 430 (bereikbaar op ma. t/m vrij. van 9:00 tot 13:00 uur).

Hoewel bij het samenstellen van deze uitgave de grootste zorgvuldigheid is betracht, is het mogelijk dat de geboden informatie onjuistheden en/of onvolledigheden bevat. Voor kennelijke prijs- en typefouten kan Kruiswerk Achterhoek en Liemers nooit aansprakelijk worden gesteld.

Woningnood in de Achterhoek

Om de woningnood aan te pakken wil het Rijk 900.000 woningen bouwen tot en met 2030. De Achterhoek zet in op de bouw van 8.390 woningen. Hiervan moet 30% sociale huur zijn. Bouwen, bouwen, bouwen, zou je zeggen. Maar zo simpel is het niet. Waarom niet? Dit voorjaar zoomen we drie avonden in op de woningnood bij Meet Up Achterhoek. Donderdag 30 maart vond de eerste van de drie meet ups plaats.

Woningnood: hoe komt het?

Na jaren van krimp met een rem op de woningbouw, groeit de Achterhoek de laatste jaren weer. Vooral starters komen lastig aan een betaalbare woning. Waarom is de woningnood niet sneller op te lossen? Wat zijn de obstakels? Moeten woningzoekenden hun woonwensen bijstellen?

Belangrijke spelers

Op 30 maart sprak Meet Up Achterhoek met vijf belangrijke spelers op de woningmarkt: Bart Porskamp, wethouder woningbouw Oost Gelre, Els Birkenhäger, directeur-bestuurder Sité Woondiensten, Marten ter Haar, ontwikkelingsmanager bij Van Wijnen Projectontwikkeling, Ben Groot Roessink, directeur bij Ten Hag Makelaars en Hans van de Guchte, coöperatief directeur Rabobank Twente-Achterhoek.

Kopen!

Veel starters willen direct kopen in plaats van huren, hoewel er weinig woningen te koop staan. Voor een hypotheek van € 250.000 is een jaarinkomen nodig van € 60.000. De fiscus verplicht banken om een maandelijkse aflossing te eisen, waardoor de bank niet flexibel kan zijn bij tijdelijke tegenslag. Door de stijgende prijzen is het bovendien een hele opgave om voor dat bedrag een traditionele woning op te leveren.

Of huren?

Sociale huurwoningen (inkomensgrens alleenstaanden: € 44.035; twee of meer personen: € 48.625) zijn betaalbaar; de gemiddelde wachttijd is 10-12 maanden. Er zijn (voldoende) kamers te huur, maar hier is bij jongeren nauwelijks vraag naar.

De vraag naar middenhuur (huurprijs boven € 808,-) zit in de lift. Er zijn daarom beleggers nodig die op B/C-locaties willen bouwen, bijvoorbeeld door woningen te maken in leegstaande (kantoor) gebouwen. Middenhuur kan dienen als 'smeerolie' voor de woningmarkt, maar wordt bemoeilijkt door nieuwe Rijksregels.

Doorstromen: koopwoningen

Achterhoekers op leeftijd zijn honkvast en blijven lang in hun (grote) huis wonen. Ze maken

daarbij vaak niet de verduurzamingslag. Doorstromen naar een kleinere (huur)woning biedt ruimte voor starters. Maar dan moeten die woningen er wel zijn.

Voor de Achterhoek zou ook de kleinschalige 'knarrenhof' uitkomst kunnen bieden. Ouderen wonen daar zelfstandig en toch dicht bij elkaar. Ook (grote) woningen splitsen in meerdere zelfstandige wooneenheden lijkt een kans voor de Achterhoek.

Doorstromen: huurwoningen

Vier Achterhoekse woningbouwcorporaties willen samen 2.300 woningen bijbouwen. Ouderen krijgen voorrang op gelijkvloerse woningen, zodat er meer eengezinswoningen vrijkomen voor jonge woningzoekenden. Ook is er voor huurders de mogelijkheid om onderling te ruilen van woning,

Feiten en cijfers over wonen in de Achterhoek

- Er worden in de Achterhoek minder mensen geboren dan er overlijden. Toch neemt de bevolking toe, doordat mensen van buiten de regio hier komen wonen; dat zijn vooral personen boven de 35 jaar. Er trekken meer jongeren weg dan er binnenkomen en dat is niet wenselijk voor de Achterhoekse economie en leefbaarheid.
- Van de 112.745 woningen in de Achterhoek is 67% koopwoning, 23% is sociale huur en 10% wordt particulier verhuurd.
- Van alle woningen is 15% een appartement
- Er stonden op 30 maart 2023 precies 929 woningen te koop in de Achterhoek, waarvan 4% onder € 200.000 en 65% boven € 350.000
- De meeste nieuwbouwplannen (70%) hebben een doorlooptijd van 10-15 jaar.
- Het grootste deel (66%) van de huurprijzen van de woningcorporaties ligt tussen € 433 en € 619. Bij een huur van minder dan € 808 is het mogelijk om huurtoeslag aan te vragen.

wat de doorstroming stimuleert. Terwijl het juridisch en financieel lastig is om met meerdere eigenaren één huis te kopen, is het wel mogelijk om met meerdere personen een woning te huren. Toch blijken jongeren hier niet warm voor te lopen.

Wat doen de gemeenten?

De Achterhoekse gemeenten voeren het gesprek met ontwikkelaars over nieuwbouw en hebben afgesproken dat ze hierbij samen optrekken. Niet de hoeveelheid nieuwbouw is het belangrijkste, maar vooral het bouwen van woningen waaraan behoefte is. Gemeenten zijn gebonden aan rijksregels en kampen met perso-

neelstekort, wat soms leidt tot grote vertragingen bij het realiseren van nieuwbouwplannen.

Conclusie: woningnood vraagt om anders denken & doen

Mensen die een woning zoeken, zullen wellicht genoeg moeten nemen met 'minder' en 'kleiner'. Partijen die gebonden zijn aan regels (gemeenten, corporaties, banken, bouwers) zullen creatief moeten samenwerken en daarbij zoveel mogelijk op zoek gaan naar oplossingen buiten de gebaande paden. In de twee volgende Meet Ups over woningnood (op 11 mei en 22 juni) gaan we hiermee aan de slag.

Kom je ook? Meld je aan via www.meetup-achterhoek.nl. De avond van 30 maart over woningnood is terug te kijken via de website. Meet Up Achterhoek wordt mede mogelijk gemaakt door Achterhoek ambassadeurs.

MEDIKAMENTE DIE GRENZE

www.diegrenze.nl

AL ONZE BLIKJES FRISDRANK ZIJN VOORLOPIG ZONDER STATIEGELD

Glorix

Reinigingsdoekjes
Lemon fresh 30st

30st

-56%

€ 0,69

elders €1,57

Huggies

Babydoekjes pure sensitive
of natural care aloë vera 56st

56st

-61%

€ 0,79

elders €2,02

All Ride

Handschoenen maat xl 1st

1st

-66%

€ 1,00

elders €2,95

Colgate

Tandpasta
Triple action mint 100ml

100ml

-50%

€ 1,00

elders €1,99

Gillette

Scheermesjes
Fusion5 8st

8 mesjes

€ 15,99

Scheermesjes
Mach3 8st

8 mesjes

€ 12,99

Otrivin*

Neusspray natural aloë vera 100ml

100ml

Isotoon zeewater.
Reinigt en hydrateert.

€ 1,99

* Dit is een medisch hulpmiddel. Lees voor
het kopen de aanwijzingen op de verpakking.

Lucovitaal

Kalknagelpen 4ml

4ml

€ 1,99

Flowflex

Covid-19 zelftest 1st
Per stuk € 1,99

1st

10 voor
€ 4,99

Mexx

Summer vibes woman edt 20ml

20ml

-77%

€ 3,99

elders €16,99

Bruno Banani

Limited edition man edt 50ml
of limited edition woman edt 40ml

-82%

€ 4,99

elders €26,99

Ariel

Wasmiddel
Strahlend rein 1,65l

30 wasbeurten

-64%

€ 4,99

elders €13,99

Fairy

Vaatwastabletten
Platinum all in one 75st

75st

-57%

€ 12,99

elders €29,95

Pepsi

Cola, max zero, max lemon
of max cherry 330ml
Per stuk € 0,49

330ml

-21%

24 voor
€ 9,99

elders €12,59

Mars

51gr
Per stuk € 0,39

51gr

-74%

3 voor
€ 1,00

elders €3,84

Chupa Chups

Sparkling lemon & lime
zero sugar 250ml
Per stuk € 0,49

250ml

-74%

24 voor
€ 6,99

elders €27,36

Wij zoeken collega's van 13 tot 99 jaar!

filiaalleiders - drogisten - verkoopmedewerkers - hulpkrachten

alle openstaande vacatures staan op www.diegrenze.nl/werkenbij
of stuur jouw CV en motivatie naar sollicitatie@diegrenze.nl

@medikamentediegrenze

DOETINGHEM - DOKTER BARDETPLAATS 10
ULFT - MIDDELGRAAF 38B
DINXPERLO - HOGESTRAAT 32
'S-HEERENBERG - VILLERSGENGSKE 7A

WINTERSWIJK - KOTTENSEWEG 94
WINTERSWIJK - SPOORSTRAAT 14
BORCULO - VEEMARKT 8/9
GROENLO - RUURLOSEWEG 24

Druk- en zetfouten voorbehouden,
op=op.
De aanbiedingen zijn geldig van
17 april t/m 1 mei 2023.

Hermans vertaalt liefde voor de Achterhoek naar boeken

Doetinchem

Willy Hermans schreef zijn eerste boek als lid van de redactie van het wekelijkse clubblad van voetbalclub Pax in Hengelo, de plaats waar hij bijna 65 jaar woonde. Sindsdien volgden er vele andere boeken en nu is hij al bijna tien jaar met Uitgeverij Hermans actief om boeken over vooral de Achterhoek uit te geven.

Remko Alberink

Achterhoekse Deerns en *Achterhoekse Kears* zijn bekende titels, evenals de *Ode aan de Achterhoekse motorcross* en *65 Jaar De Graafschap*. Het is zo maar een greep uit het assortiment dat Uitgeverij Hermans de laatste jaren heeft gelanceerd. De meeste gaan over de Achterhoek, want Willy Hermans (66) is verknocht aan dit deel van Nederland.

Begonnen in Hengelo bracht hij de geschiedenis van zijn voetbalclub Pax in beeld (*Alle hoeken van het veld*). "Ik werkte destijds op de afdeling radiologie van het ziekenhuis in Zutphen. Destijds was het er soms heel rustig, zeker in de avonddienst. Dan kon ik mooi aan dat boek werken", spreekt de oprichter en eigenaar van Uitgeverij Hermans al lachend, zittend in een gezellige huiskamer.

Tijdens de totstandkoming van dat boek deed hij research en kwam hij ook leuke verhalen over zijn toenmalige woonplaats Hengelo tegen. Zo ontstond het idee voor het volgende boek dat *Daar midden in de Graafschap* heet en gaat over het Hengelo aan het begin van de twintigste eeuw.

Uitgeverij

Als uitgeverij komt er echter veel meer bij kijken dan alleen een tekst schrijven of beoordelen. "Dan praat je onder meer over research, illustraties, tekst, drukken, presentatie, distributie", somt Hermans op.

Toen hij op 55-jarige leeftijd thuis kwam te zitten, startte hij de voorbereidingen van zijn uitgeverij. "Er was destijds een project dat je met behoud van uitkering iets nieuws op kon starten. Voor het eerste boek uitgegeven was, kreeg ik van de begeleidende

instantie al te horen dat ik er beter mee kon stoppen. Dat het toch niets zou worden."

De toekomst zou die woorden logenstraffen. Hermans zette namelijk door. "Ik vond dat er helemaal niet zoveel was op dat gebied. In een boekhandel moest je echt zoeken naar een schap met boeken over de Achterhoek."

.....

'Het is een mooie verzameling Achterhoekse boeken. Ik zie het ook als nalatenschap'

.....

Vergeleken met de beginjaren is er bij de eigenaar van de uitgeverij wel iets veranderd in de benadering van nieuwe projecten. Hermans: "Sommige mensen die een boek hebben geschreven denken dat je als uitgeverij ook als bank fungeert, maar zo werkt het niet. Soms investeert een schrijver of fotograaf ook zelf, maar lang niet alle ideeën worden ook uitgegeven. Dit jaar heb ik bijvoorbeeld al vijf keer een nee verkocht."

Misvatting

Het is ook een misvatting dat met het drukken van een boek het werk er voor de schrijver op zit. "Nee hoor, dan heb je de presentatie, de promotie en de lezingen. Die presentatie is erg belangrijk. Ik heb voorbeelden waarbij

de presentatie zo geslaagd was, dat er meteen al tweehonderd exemplaren werden verkocht."

Vragend naar het mooiste boek uit zijn assortiment, denkt Hermans even na. "Ik denk dan toch dat dit het boek *65 Jaar De Graafschap* is", stelt hij. "Dat is gelijk een hoogte- en ook een dieptepunt. Het is een heel erg mooi boek geworden dat door Theo Kock, Raymond Willemsen, Huub Kerkhoffs, Jan Lamers en mij gemaakt is. Het onderwerp spreekt ook een groot deel van de mensen in de Achterhoek aan." Het imposante boek heeft echter ook een keerzijde, een zwart hoofdstuk bij de totstandkoming. "Dat boek werd zoals heel veel boeken vormgegeven door Ab Meenink uit Hengelo. De laatste drie weken voor de deadline in oktober 2019 hebben we samen dagelijks aan de vormgeving bij Ab gewerkt. Op de dag dat het boek naar de drukker moest, zijn hij en zijn vrouw om het leven gekomen bij een familiedrama. Dat heeft erg veel indruk op mij gemaakt. Buiten de familie was ik zondagavond de laatste die Ab gezien heeft." Een dag later dan gepland, ging het boek nog naar de drukker, dat terwijl Hengelo rouwde. Terwijl Hermans eraan terugdenkt, blijft het even stil in de kamer.

Gemiste kans

Er is geen boek te bedenken dat hij graag had willen schrijven, maar dat er nooit van gekomen is, stelt Hermans die kortgeleden naar Doetinchem verhuisde. "Wel vond ik het boek dat Hans Keuper onlangs schreef een gemiste kans. Hans is het boegbeeld van het dialect in de Achterhoek en bundelde een aantal oude verhalen uit de jaren negentig in het Nederlands. Dat boekje had ik graag gedaan, maar dan hadden we het samen wel anders aangepakt." Zelf schrijven mag dan iets minder zijn geworden, Hermans blijft onverminderd actief. Hij zoekt daarbij altijd de samenwerking met anderen, op welk vlak dan ook. "Ik heb even geteld, op dit moment ben ik met zeventien projecten bezig. Dat zijn niet allemaal boeken waar ik een bijdrage aan lever, soms doe ik met de uitgeverij ook bijvoorbeeld alleen de distributie."

Naast een online webshop heeft Hermans in het centrum van Hengelo ook nog een fysiek verkooppunt. "Het is een mooie verzameling Achterhoekse boeken dat is uitgegeven. Ik zie het ook als nalatenschap. Over 20 of 30 jaar zijn deze boeken nog steeds mooi om te lezen."

Inez Liebe

Inspiratiedag

Tussen de bomen zit een vrouw op een boomstobbe. Met haar hoofd in de nek laat ze haar blik langs de boomtoppen glijden. Waarom ze daar zo rustig zit weet ik niet, maar mijn gevoel zegt mij dat ze op dit moment niet op een praatje zit te wachten. Aan de overkant van het pad waar ik sta komt een kleine stoet aangelopen. Rustig hobbelt de baarwagen over het zand, een groepjes mensen staat iets verderop aandachtig in een gat te turen. Het is rechthoekig en diep genoeg voor een graf en dat is het ook. Al is het vandaag een proefgraf, net zoals de begrafenisstoet met de baarwagen vandaag in scène is gezet. We hebben het op natuurbegraafplaats Schapenmeer zelden over een gezellige drukte, maar vandaag op de inspiratiedag is het dat wel.

"Dus je hoeft niet in een kist begraven te worden", constateert een van de bezoekers terwijl hij zijn hand over een wilgentenen gevlochten mand laat glijden. Hij kijkt één van mijn collega's aan die knikt. "Er kan veel meer dan mensen vaak denken", beaamt ze. "Een simpele baar met een zelfontworpen lijkwade mag ook." De man denkt even na en reageert dan lachend: "Voor als je je niet wil laten kisten."

Toen we voor het eerst een inspiratiedag organiseerden op natuurbegraafplaats Schapenmeer vroegen we ons van tevoren af of er wel mensen naar toe zouden komen. Maar net als op onze andere locaties blijkt dat de inspiratiedag op een lichte manier helpt bij de beeldvorming over wat je je kunt verwachten van een natuurbegraafplaats. Onder een tentdoek staan verschillende standhouders die graag vertellen over hun producten van hout, wol, wilgentenen en allerlei andere natuurlijke materialen. Er zijn urnen, wades, manden en inspirerende ideeën over hoe je familie en vrienden kunt betrekken bij de uitvaart. In plaats van een uitvaartdienst geven we vandaag in de openlucht boskapel een toelichting op de mogelijkheden. "Maar als het regent?", vraagt een man praktisch. "Dan regent het, maar we hebben hier een flink aantal paraplu's", stel ik hem gerust. "Soms hoort regen ook bij zo'n dag", vindt de man.

Verschillende uitvaartondernemers zijn aanwezig met een informatiestand. Mijn collega's en ik lopen rond en voeren bijzondere gesprekken over afscheid, verlies en troost. De vrouw die op de boomstobbe zat, zie ik inmiddels aarzelend bij ons houten kantoor staan. "Kan ik u helpen?", vraag ik haar. Ze knikt en vertelt haar eigen verhaal dat indruk maakt zoals alle verhalen hier dat doen.

De volgende inspiratiedag op natuurbegraafplaats Schapenmeer is op 13 mei van 11.00 tot 16.00 uur.

Inez Liebe
Natuurbegraafplaats
Schapenmeer
www.natuurbegraafplaats.schapenmeer.org

Willy Hermans bij een selectie door hem uitgegeven en geschreven boeken.

Foto: Roel Kleinpenning

Hengelo

Ze kan niet zelfstandig praten en zit al haar leven lang in een rolstoel, maar Litania Blom (19) uit Hengelo blijft strijden voor haar plek in de maatschappij. Over gastlessen op scholen, pleiten in de Tweede Kamer, kringloopwinkels, muziekconcerten studieplannen en vooral nooit opgeven.

Litania laat de wereld steeds vaker weten dat ze er is

Luuk Stam

Tot in Den Haag kennen ze haar inmiddels. Begin dit jaar was de Hengelose Litania Blom te gast in de Tweede Kamer om zich tegenover politici sterk te maken voor het belang van spraakcomputers. Maar ook in haar eigen thuisomgeving laat de Hengelose steeds nadrukkelijker van zich horen, bijvoorbeeld door haar verhaal te vertellen op basisscholen in de regio: "Ik wil laten zien dat iemand met een beperking niet erg is."

Het zijn woorden die Litania niet zelf uitspreekt, want de 19-jarige is geboren met een cerebrale parese en kan niet zelfstandig praten. De spraakcomputer waarop ze al haar woorden invoert, bestuurt ze volledig met haar ogen. Een computerstem spreekt vervolgens uit wat zij wil zeggen. Die woorden vormen de basis van dit verhaal, waarvoor ook moeder Petra Blom en begeleidster Wiep Berendsen aanschuiven.

.....
'Ik wil laten zien dat iemand met een beperking niet erg is'

Die laatste is eveneens een goede vriendin geworden, ze gaat onder meer mee naar de scholen. "Litania lijkt aan de buitenkant misschien heel beperkt, maar ze is een super slimme meid, iemand met een hoop humor en veel interesses", zegt de 20-jarige Berendsen, die ook in Hengelo woont. "Ik heb haar de afgelopen jaren enorm zien groeien, tot een volwassen vrouw die ondanks alles heel positief in het leven staat."

Diploma

Die volwassen vrouw werkt inmiddels op de achtergrond volop mee binnen de naar haar vernoemde stichting Litania, die door haar ouders is opgericht en zich al jaren inzet voor kinderen met een beperking door praktisch te ondersteunen. Het geld hiervoor haalt de stichting op door middel van kringloopwinkels in Hengelo, Brummen, Doesburg en sinds kort ook Ulft. Litania zelf verzorgt onder meer de sociale media van de winkels.

Litania Blom (midden) met haar moeder Petra Blom (links) en begeleidster en vriendin Wiep Berendsen.

Foto's: Luuk Stam

Ook liep ze stage in één van de winkels, waardoor ze vorig jaar haar mbo-diploma Winkelen en Detailhandel (niveau 1) wist te behalen. "Het was heel gemakkelijk", vertelt de Hengelose, die ook tekeningen maakt, zo mooi dat ze al zijn gebruikt als illustraties voor een boek. Haar creativiteit speelt een belangrijke rol in haar wens om aan een mbo-opleiding Media en Vormgeving (niveau 4) te beginnen. "Maar door mijn beperkingen is dat lastig."

Zoektocht

Al vrijwel direct aan het begin van haar leven was duidelijk dat Litania een achterstand op haar leeftijdsgenoten zou hebben. Ze was 1 jaar oud toen een MRI-scan de cerebrale parese vaststelde. Het leverde veel vragen op. Kon ze bijvoorbeeld naar een reguliere basisschool? Dat gebeurde wel, maar al snel bleek dat het tempo er voor haar veel te hoog lag. Na een slechte ervaring op een school voor speciaal onderwijs gaf Petra Blom haar dochter drie jaar lang thuis les. Totdat Litania een plek kreeg op De Lans in Brummen, een school voor zeer moeilijk lerende kinderen. "Daar zagen ze haar als mens, ze heeft er zoveel geleerd."

Van kinds af aan communiceert de Hengelose al met behulp van een spraakcomputer.

De Lans maakte het ook mogelijk dat de Hengelose een mbo-diploma kon halen. "Ze zit opgesloten in haar lijf, maar ze is verstandelijk heel goed", stelt moeder Petra. "Dat bewijst ze keer op keer. Een voorbeeld: ze was een jaar of 7, één van haar zusjes lag in de box en wilde een rammelaar hebben. Litania ging daarom op haar spraakcomputer naar de afdeling dieren, zocht de afdeling konijnen op en wees het mannetjeskonijn aan, want dát heet een rammelaar. Nou, toen was voor ons wel duidelijk: die hersenen werken hartstikke goed."

Enthousiast

Toch begrijpt Petra Blom ook dat andere mensen vaak het idee hebben dat Litania verstandelijk minder is. "Natuurlijk, er komt een gigantische rolstoel binnen, met een heleboel apparatuur. Litania maakt vaak rare bewegingen, zeker als ze enthousiast is, dan snap ik dat mensen onder de indruk zijn en denken van: 'Wow, wat gebeurt hier!?' Alleen: ga eens in gesprek. Ga eens luisteren, voelen en ervaren wat iemand te vertellen heeft."

Het zijn ook vooral die grote rolstoel en het gebeuren eromheen die een zoektocht naar een geschikte vervolgopleiding lastig maken. Tot op heden is er geen school gevonden die het avontuur aandurft. "Maar het levert een school geen problemen op", verzekert moeder Petra. "Er zit altijd een pgb'er naast Litania, die haar in de klas ondersteunt. Wij blijven zoeken naar een oplossing. Wij geven niet op, want dat doet Litania ook niet."

.....
'Litania zit opgesloten in haar lijf, maar ze is verstandelijk heel goed'

Feesten

Ondertussen ontwikkelt zij zich op vele vlakken. Gevraagd naar hobby's komt er een waslijst uit de spraakcomputer gerold: van lezen en films kijken tot het bezoeken van muziekovertredens. Zo was ze bij een concert van zanger Antoon en festival Huntenpop. Ook bij dat soort gelegenheden is Wiep Berendsen er vrijwel altijd bij. "De band die Litania en ik hebben opgebouwd, vind ik heel bijzonder", vertelt zij. "Ze is voor mij een spiegel en een voorbeeld, ik ben enorm trots op haar."

Trots is moeder Petra ook. "Ik vecht al jaren met alles dat ik in me heb om de dingen voor Litania voor elkaar te krijgen, om de wereld te laten zien wij zijn is", klinkt het. "En dat doet ze nu zelf, dat vind ik helemaal geweldig." Het zijn woorden die Litania doen glunderen van oor tot oor. Ze wil niets liever dan zoveel mogelijk leven zoals elke andere vrouw van 18 jaar. En als dat lukt, maakt dat ook haarzelf best heel trots: "Ja, het geeft mij heel veel voldoening."

Bronkhorst

“Het valt mij direct op of een sieraad iets doet voor iemand, daarom ga ik ook graag in gesprek met klanten. Dat zal ik gaan missen!” Robert Pieter Alofsen gaat met pensioen, nog een paar maanden uitverkoop in Bronkhorst en dan valt het doek voor zijn winkel. Maar of dat echt het einde is?

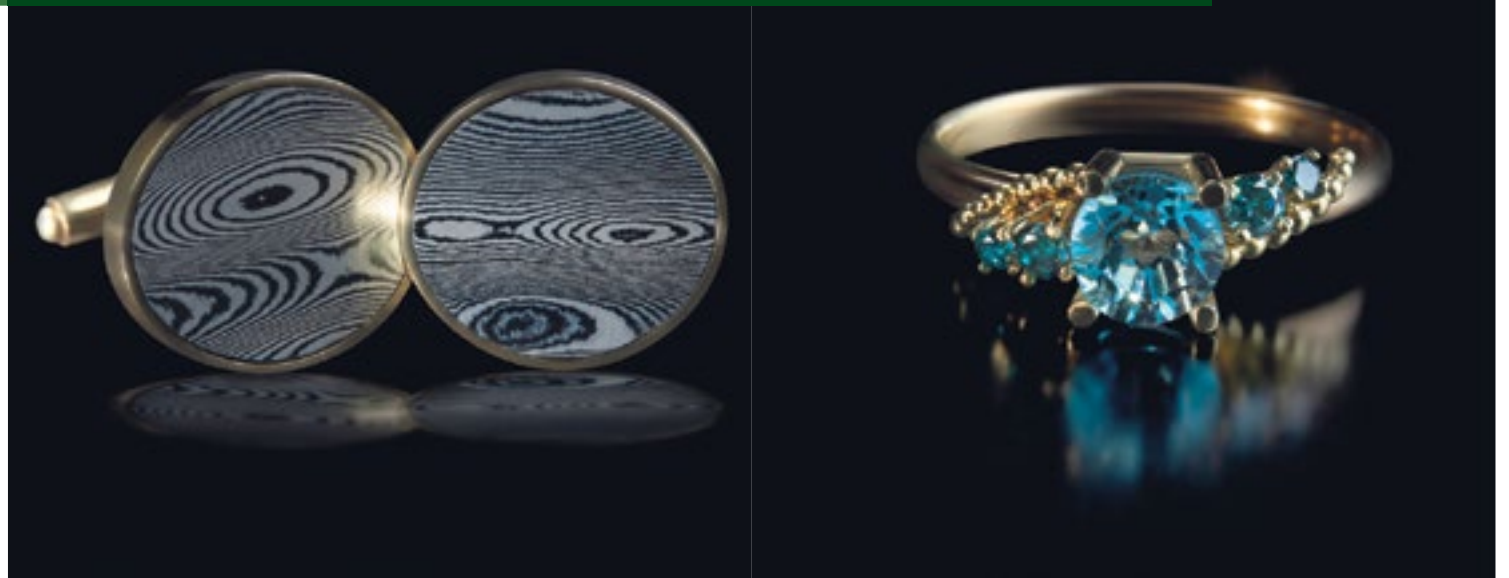
Feikje Breimer

Fier wappert de regenboogvlag in de tuin voor het monumentale pand aan de Boterstraat. Voor Robert Pieter is dat meer dan

‘Zwart opaal dat is mijn groen’

een LHBTI-vlag. “Voor mij staat de regenboogvlag voor verbinding, open staan voor anderen en acceptatie van verschillen. Ik heb lang gezocht naar wat ik wilde doen in het leven. Ik heb biologie en scheikunde gestudeerd aan de VU in Amsterdam, heb in Berlijn gewoond, ben botanisch analist, was leraar op een basisschool, was hoofd administratie aan de optiebeurs voor een bank en wist op een gegeven moment heel zeker dat ik zelfstandig wilde werken. Eigen baas zijn is voor mij heel belangrijk en aangezien ik zowel van planten als van glitter houd, besloot ik een opleiding tot edelsmid te volgen.” Een gestileerde bloem als reversspeld was het eerste ontwerp dat hij daadwerkelijk uitvoerde in zilver met een enkele zwarte edelsteen. “Zwarte opaal is mijn groen”, verklaart Robert Pieter. “Zie je hoe mooi het groen weerschijnt tussen het zwart?”

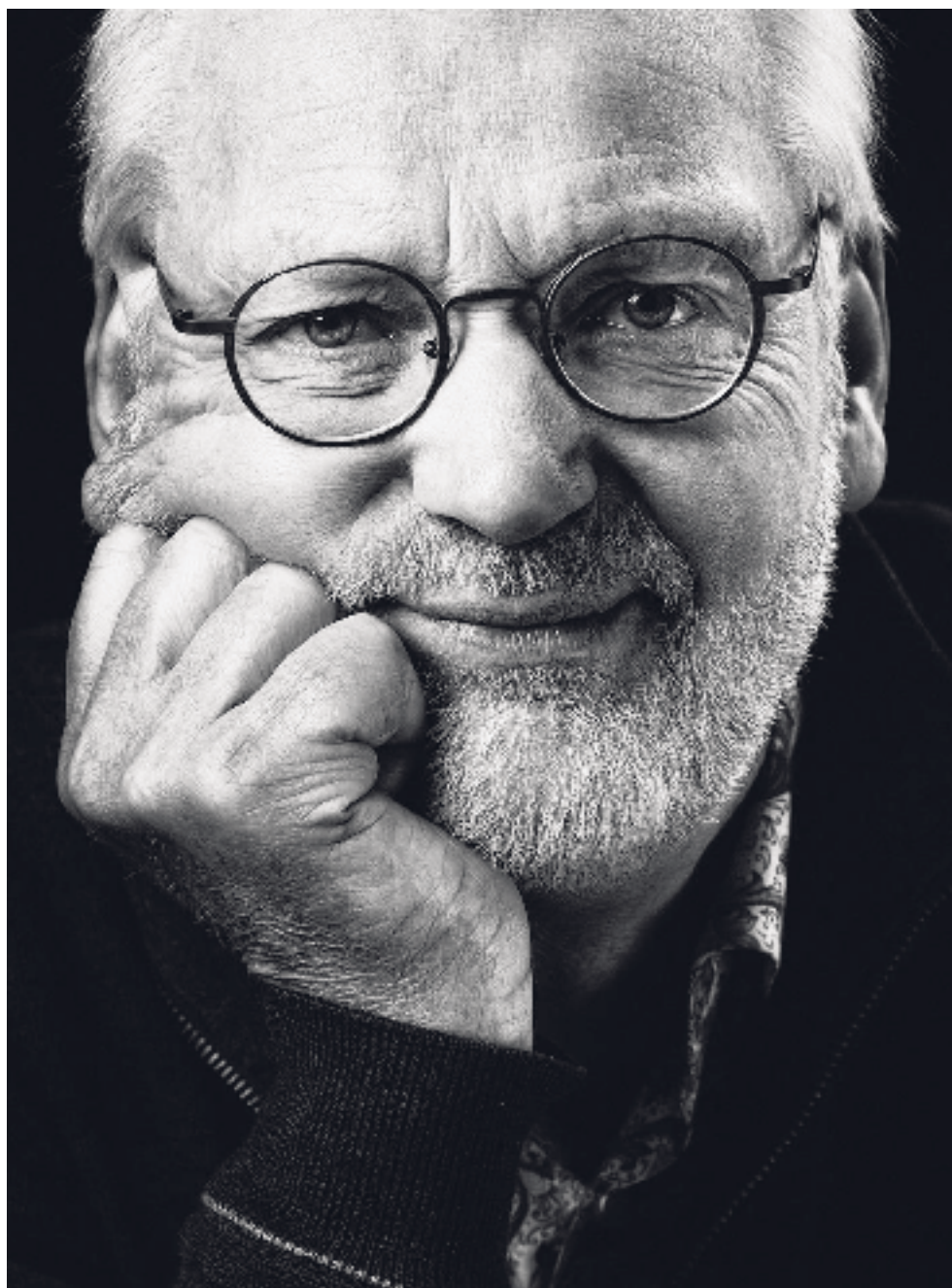
Manchetknopen van mokumé staal en goud. Rechts: Ring van aquamarijn met blauwe diamant.

Foto's: Guido Pelgrim

Robijnen

In één van de vitrines in zijn winkel wijst Robert Pieter een collier aan dat bestaat uit gouden bloemblaadjes waarin de bloemhartjes bestaan uit robijnen. In veel van zijn sieraden komt op de één of andere manier de botanische achtergrond van Robert Pieter tot uitdrukking. “Een belangrijke inspirator voor mij is de Franse edelsmid en glaskunstenaar Lalique. Zijn bloemfiguren en gestileerde libellen vind ik prachtig. Het is heerlijk om al die kleine bloemblaadjes te maken en dan hier een edelsteen en daar een sprankeltje diamant. Niet te groot, maar precies groot genoeg om het licht te vangen.”

Ruim twintig jaar geleden kocht de edelsmid de middeleeuwse stadsboerderij aan het einde van de Boterstraat. De perfecte plek voor zijn atelier waar hij aan zijn ontwerpen werkt. Voor zijn klanten een bijzondere locatie om precies het juiste sieraad te vinden of te laten ontwerpen. “Wat de kleur en de energie van edelstenen voor je kunnen doen. Ik voel en zie scherp, ik luister en heb vaak diepe gesprekken. Daar bouw je iets intiems mee op. Waar ik ontzettend van kan genieten, is wanneer een verliefde man iets moois voor zijn partner zoekt en degene waar het voor bedoeld is dit ook kan accepteren.” Robert Pieter loopt naar een andere vitrine en pakt een rechthoekige hanger op. Mat goud met daarin ebbenhout en een natuurlijk gekristalliseerde robijn vormen als het ware een poort. “Dit is een voorbeeld van de moderne sieraden die ik maak”, legt hij uit. “Voor mij symboliseren deze hangers de poort van de ziel, niet alleen naar buiten maar ook naar binnen. Ik varieer hierbij graag met verschillende edelmetalen, natuurlijke materialen en wat ruwere edelstenen. Met

Robert Pieter Alofsen.

de speciale bajonetsluiting kunnen ze ook als broche gedragen worden.”

Bajonetsluiting

In de loop van de jaren is de bajonetsluiting een specialiteit van Robert Pieter geworden. Regelmatig brengen klanten oude sieraden mee. Gevonden in de juwelenkist van moeder na haar overlijden of een oma die haar kleindochter graag de bijzondere broche als erfstuk gunt. “Het is jammer wanneer dergelijke bijzondere stukken in de kast verdwijnen en daarvoor pas ik de bajonetsluiting toe, die is ontwikkeld in Duitsland. Je kunt met de bajonetsluiting de broche als sluiting vooraan aan een collier dragen.”

Opruiming

Robert Pieter stopt met zijn winkel en wil zijn voorraad sieraden opruimen. Hij heeft het drastische besluit genomen om alle sieraden uit de winkel met vijftig procent korting te verkopen. “Dan nog schrikken mensen die mijn werk niet kennen weleens van de prijs. Niet iedereen kan zich een sieraad van duizenden euro's veroorloven. Maar voor enkele tientjes zijn er wel de armbanden van halfedelstenen. Uiteindelijk is er voor iedere portemonnee hier wel iets te vinden. Als dan straks de winkelvoorraad weg is, heb ik eindelijk de tijd om die stapel boeken te lezen waar ik maar niet aan toekom. En inderdaad, helemaal stoppen met ontwerpen wil ik niet. Afscheid nemen van mijn klanten en de bijzondere gesprekken mis ik liever ook niet. Misschien dat ik als galerie verder ga. Ik zie het al helemaal voor mij. De eerste tentoonstelling met mijn werk geïnspireerd op Lalique. Hoe mooi is dat?”

Technieksusjes Ruth & Anna gaan samen naar de Anton Tijdingschool

Niet een, maar twee dames aan het woord dit keer! Technieksusjes Ruth (16) en Anna (18) zitten allebei op de Anton Tijdingschool, waar ze leren voor allround constructiemedewerker.

Wisselende studiekeuze

Van beide dames wist vooral Ruth meteen dat ze de techniek in wilde. "Ik zit nu in mijn eerste jaar," begint ze haar verhaal enthousiast. "Daarvoor zat ik op het Schaersvoorde, waar ik voor de richting PIE koos. Dat is produceren, installeren en energie. Dat vond ik heel gaaf! Vooral de metaalkant sprak me aan." Anna rook eerst nog even aan zorg en welzijn. "Ik heb ook op het Schaersvoorde gezeten, maar heb daar twee jaar Zorg en Welzijn gedaan," legt Anna uit. Ze behaalde haar diploma en maakte daarna een switch. "Ik moest weer helemaal opnieuw beginnen. En dat was soms best pittig, want alle anderen uit mijn klas kwamen al uit de techniek. Ook was ik het enige meisje, dus ik voelde me wel in het diepe gegooid."

Tips voor andere studiekeuzers

Ruth & Anna hebben helemaal hun passie gevonden. Op de vraag wat ze willen meegeven aan anderen, antwoorden ze vooral dat je er lol in moet hebben. Moet doen wat je leuk vindt. "Maar een beetje technisch inzicht is ook wel handig. Net als creativiteit," zegt Anna. "Hoe langer je het doet, hoe meer inzicht je natuurlijk ook krijgt. Dat mag je leren." Daarnaast zien ze het niet als nadeel dat ze een van de weinige dames zijn. Eerder als voordeel. "Overall waar ik stageloopt of mag meekijken, willen ze je eigenlijk meteen graag hebben! Maar, we gaan eerst onze opleiding afmaken," vertelt Ruth.

Meer weten over de studie van beide dames? Of over de gave dingen die ze thuis maken? Lees het verhaal op TechTok.nl!

Danny Messink (15) uit Dinxperlo gaat al sinds zijn geboorte – ja écht – mee naar de autocross. Hier rijdt hij inmiddels zelf al jaren, veelal in auto's met rolkooien gemaakt door zijn vader. Gek is het dan ook niet dat hij de kneepjes van het technische vak met de paplepel ingegoten krijgt.

Doorlopende leerlijn

Danny is één van de Achterhoekse VMBO-leerlingen die gebruikmaakt van de verkorte leerroute naar een technische opleiding. "Ik weet al wat ik wil worden: lasser," vertelt Danny vol trots. "Ik zit nu in het derde leerjaar op het Schaersvoorde en een dag per week ga ik al naar de Anton Tijdingschool. Dat is onderdeel van de doorlopende leerlijn," legt hij ons uit. Hij is daardoor straks als zestienjarige al in het bezit van een MBO-diploma als lasser.

Een eigen crossauto

Alle vrije uren die Danny heeft, probeert hij in de werkplaats van zijn vader te helpen. "Mijn mooiste project is toch wel mijn eigen auto," vertelt hij terwijl onze mond openvalt. "Op de autocross mag je al rijden vanaf je dertiende. Dus daarvoor heb ik mijn eigen auto. Als het maar een 1300cc is. Vanaf je 18e mag je in zwaardere auto's rijden." Ondertussen laat hij op zijn telefoon plaatjes zien van een felblauwe Suzuki. Uiteraard inclusief zelfgemaakte rolkooi. "Ik heb de auto helemaal gestript. Alles ging eruit. Daarna hebben we de rolkooi erin gemaakt, alles er weer in gemonteerd en ook de motor opnieuw gebouwd."

Meer weten over Danny's crosscarrière? En zijn studiekeuze? Bekijk het hele interview op TechTok.nl!

NK Autocrosser

Danny blijkt

technisch

talent

Aalten

De sport is superjong, maar binnen de wielersport een dikke hit. Gravelbiken is een fietsdiscipline in de mix van veldrijden, weg-wielrennen en een beetje mountainbiken en kent sinds twee jaar een Nederlands kampioenschap. Nadat de Aaltense fietsclub 't Muurtje vorig jaar de medeorganisatie van de Ronde van de Achterhoek op zich nam, tekent ze nu voor één van de vijf gravelkoersen van de NL Gravel Series.

Eveline Zuurbier

Tussen Erwin ter Haar (l) en John Theissen (r), Arno Wentink (gravelspecialist van 't Muurtje), voorzitter René Assink en Mark Schreurs, Nederlands Kampioen op de weg in 2015 (elite zonder contract).
Foto: Eveline Zuurbier

Fietsclub 't Muurtje tekent opnieuw voor grote wielersport: NL Gravel Series op Moederdag

Gravellen gaat over stoffige onverharde landwegen van kleine witte steentjes, zeg maar; wat écht gravel is. Dit beeld van de sport verandert in een woeste uitdaging wanneer het pijpenstelen regent met Aalten-Roubaix-achtige tafereelen. Glibberen en met de wielen glijdend door de modder en over bollend grind langs houtsingels en over essen, de wind in de flank en door het coulisselandschap. Gravellen combineert de techniek van het veldrijden, het uithoudingsvermogen van de weg en de explosiviteit van het mountainbiken. En dat bij elkaar maakt de sport zo veelzijdig wanneer je een wedstrijd koers rijdt en individueel traint.

Gravellen is ontspannen om te doen. Vraag het de wielrenliefhebber: gravellen is comfortabel racefietsen op ietwat dikkere banden. John Theissen en Erwin ter Haar zijn twee leden van de organiserende fietsgroep 't Muurtje. John: "Afwisselend fietsen. Leuk in de zomer én in de winter. Het grote voordeel is dat gravelpaden worden bijgehouden; bospaden voor mountainbiken zijn in de zomer dichtgegroeid." Erwin: "Ik fiets vaak alleen en geniet van het landschap waar ik doorheen rijd. Met behulp van de app komoot.nl maak ik mijn eigen parcours en dan kom je op mooie routes langs bosranden en boerenerven. Het geeft ontspanning en rust." Het klinkt allesbehalve een fanatieke strijd tussen kopgroepen en de inhaalpogingen van een peloton. Maar deze tak van de wielersport is juist hierdoor ontstaan. Gravellen begon bij profs die het presteren op de weg beu waren. Weg met alle tijdschema's en dataverzamelingen van technische dynamica. Ze kozen voor wat buiten meetbaarheid viel en voor meer uitdaging. Laurens ten Dam, Niki Terpstra en Coen Vermeltfoort kozen deze weg.

Wielersfeer

Vanuit hun honk BackYard achter een

rockcafé kijkt fietsgroep 't Muurtje uit over het nieuwe weidse terrein van Beele Engineering. Hier vond vorig jaar de start en de finish plaats van de Ronde van de Achterhoek. Die ronde heeft zich op de kaart van de Internationale Wielervedstrijden gezet door de vele gravelstroken, waaronder de kerkenpaden, die de Achterhoek rijk is. De witte stofwolven over deze wegen en de hoogteverschillen rondom Aalten gaven het peloton de kick van 's werelds bekendste monument van de gravelraces; de Strade Bianche in Toscane. De bovenverdieping van Beele was ingericht als skybox. Het publiek heeft de euforie van de renners letterlijk gevoeld. Renners en toeschouwers prezen de organisatie die 't Muurtje samen met Stichting Ronde van de Achterhoek had opgepakt. "De KNWU zag wat er aan organisatiekracht achter zat in Aalten. Veel vrijwilligers en een boel enthousiasme eromheen", vertellen John en Erwin. "Naar aanleiding hiervan hebben wij de NL Gravel Series benaderd omdat de organisatie een geschikte locatie zocht. Dit is een wedstrijd van vijf gravelraces. Een competitie die leidt tot de kampioenen van Nederland en waar dit jaar in de derde wedstrijd van de gravelserie de truien worden verdeeld." John: "Dat is mooi om te mogen organiseren, maar volgend jaar het NK organiseren is nog mooier." Deze aanvraag ligt inmiddels bij de KNWU.

Om Moederdag heen

"Met een club mensen samen iets organiseren, daar beleef ik een hoop plezier aan", zegt Erwin en vervolgt met een brede glimlach wanneer hij de brief aan de omwonenden en inwoners

van de buurtschap Dale op tafel legt: "Op zondag 14 mei zijn de wegen in Dale niet begaanbaar voor verkeer, ook omwonenden kunnen door de afzettingen niet weg of hun huis bereiken. Als eerste hebben we met de afdeling verkeer van de gemeente aan tafel gezeten. De politiemensen zeiden direct de datum te reserveren en twee mensen op de motor beschikbaar te stellen. Het snelle akkoord bewijst dat door de ervaring voor de Ronde van de Achterhoek er alle vertrouwen is in de organisatiekracht", verhaalt Erwin.

De eerste wedstrijd van de NL Gravel Series is een 13,1 kilometer lange ronde om Dale heen. Deze wordt negen keer afgelegd voor de heren en vijf keer door de dames. Start en finish zijn bij buurtschapshuis 't Romienendal. Daar staat de jurywagen van de KNWU. Landeigenaren hebben hun terreinen opengesteld voor de wedstrijd. De organisatie krijgt alle medewerking. John: "We hebben er rekening mee gehouden dat het op 14 mei Moederdag is. Normaal beginnen deze wedstrijden vroeger. Wij starten later zodat mensen op de koffie kunnen bij moeder en de wedstrijd is afgelopen wanneer de borrel begint op zo'n dag. Zo hoeven mensen geen hinder te hebben van de afzettingen in Dale."

Toegankelijk

Thijs Zonneveld, Mark Schreurs, Nederlands kampioen op de weg in 2015, en Aaltenaar Patrick Somsen, derde finalist bij het NK Veldrijden 50+, zijn bekende namen die aan de Gravel Series in Aalten meedoen. "Patrick vindt het parcours rond Dale uitdagend. Aalten is niet vlak!" Aan de wedstrijd doen onder meer renners van opleidingsploegen van (semi)profteams mee, zowel mannen als vrouwen. Er is net als bij de bekende Amstel Gold Race een toerversie met als startplaats 't Romienendal. De organisatie is daarbij in handen van toerclub Veloce uit Zieuent.

Erwin: "De KNWU wil de gravelwedstrijden bewust laagdrempelig houden zodat elke geofende fietser kan meedoen. Je hoeft geen licentie te hebben, maar kan bij inschrijving een daglicentie krijgen van de KNWU."

Camiel Steverink

Na corona wordt alles langzaam weer beter!

Misschien heeft u het gezien op het NOS-journaal: de praktijkexamens op het vmbo zijn begonnen. Dit betreft ruim 40.000 leerlingen door heel Nederland. Reden genoeg voor de NOS om bij ons op school langs te komen en een item hierover te maken. Ze spraken met leerlingen over hoe zij de examens ervaren en natuurlijk met enkele collega's. Sinds corona is er namelijk geen praktijkexamen meer geweest en dat dit examen dit jaar weer doorgang kon vinden, is nieuwswaardig, aldus de NOS. Voor ons een mooi moment om onze leerlingen extra onder de aandacht te brengen.

Ieder jaar werd er wel aandacht besteed aan het centraal examen in het voortgezet onderwijs, maar dit jaar dus voor het eerst ook aan het vmbo-praktijkexamen. Bijzonder eigenlijk dat dit na corona ineens nieuwswaardig is, we doen dit namelijk al jaren. Vmbo-leerlingen die de basis- of kaderberoepsgerichte opleiding doen, krijgen naast hun centraal schriftelijk examen ook een praktijkexamen in het door hen gekozen profiel. Beide examens moeten voldoende worden afgesloten, anders halen deze leerlingen geen diploma. Voor deze leerlingen is de examenperiode dus langer en worden er meer eisen aan het diploma gesteld dan voor de leerlingen binnen de andere richtingen in het voortgezet onderwijs. Je moet immers op twee manieren examens doen en dat is voor andere leerlingen echt anders.

Ik wil daarmee natuurlijk niet zeggen dat het voor andere leerlingen makkelijker is. Over het algemeen werkt een leerling op een niveau dat bij hem of haar past met de daarbij behorende moeilijkheidsgraad en dus met een passend examen. Dat maakt het eigenlijk nog meer bijzonder dat het vmbo-praktijkexamen nooit een nieuwswaardig item is geweest en de andere examens wel.

Om het nog even wat meer bijzonder te maken: de leerlingen uit het vmbo met een praktijkexamen kregen tot dit jaar pas de uitslag een week nadat iedereen zijn examenuitslag al had gekregen. Je moet je even voorstellen: bij de meeste leerlingen kon op de dag van de examenuitslag de vlag uit, behalve bij de vmbo-leerlingen. Die moesten nog wat langer wachten op de uitslag. Gelukkig is dat nu ook rechtgetrokken en krijgen alle leerlingen op het voortgezet onderwijs tegelijk een examenuitslag.

Zo zie je maar: na corona wordt alles langzaam weer beter!

Camiel Steverink

Adjunct directeur Metzo College Doetinchem

Het gravelparcours rond buurtschap Dale.

Natuurlijke touch

Een touch van natuurlijke elementen past bij ieder interieur. Dat kan op detail-niveau of juist heel uitgesproken; ook in je keuken. Of je nu van strak design houdt, van landelijk of juist heel praktisch bent ingesteld; een keuken met natuurlijke kleuren en structuren doet het altijd goed. Scheffer Keukens denkt graag met je mee. Of het nu gaat om de keuken zelf of om de ruimte eromheen, samen gaan we voor een resultaat waarin jij je thuis voelt.

Scheffer, een frisse kijk op keukens

GILDENWEG 1 ZELHEM

Tel. 0314 623658
info@schefferkeukens.nl
www.schefferkeukens.nl

Openingstijden*

maandag	09.00	-	17.30 uur
dinsdag	09.00	-	17.30 uur
woensdag	09.00	-	17.30 uur
donderdag	09.00	-	17.30 uur
vrijdag	09.00	-	21.00 uur
zaterdag	09.00	-	16.00 uur

**Kijk voor openingstijden tijdens de aankomende feestdagen op www.schefferkeukens.nl*